

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 26.—
za pol leta " " " 13.—
za četrt leta " " " 6-50
za en mesec " " " 2-20
za Nemčijo celoletno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " " 12.—
za četrt leta " " " 6.—
za en mesec " " " 2.—

V upravi prejemam mesečno K 1-90

SLOVENEK

Inserati:

Enostolpna pettivrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostolpna pettivrsta (72 mm)
30 vinarjev.

Izhaja:

vnak dan, izveniši nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. —
Avstr. poštne bran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
bran. račun št. 26.511. — Upravniškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Štajerci in volitve.

Letošnje volitve za državni zbor so našle štajerske Slovence v celo drugačnem položaju, ko leta 1907. Takrat sta prvič stopili na plan dve novi stranki. Prva stranka je bila leta 1906 ustanovljena, »Narodna stranka«, ki je zbirala krog sebe vse mlade ljudi svobodomiselnega mišljenja. Načelnik stranke je bil dr. Kukovec, ki je izdal za stranko jako dobro geslo: »Delajte za liberalizem po ovinkih, drugače ne bo šlo!« Tega načela so se res držali pri državnozbornih volitvah leta 1907 ter so postavili kandidate pod krinko »neodvisnih kmetov«. To geslo je takrat precej »vleklo«. Zato so dobili dva mandata (Roblek in Žezovnik). A mladoliberalci so bili zmage pijani, ko se jim je še pridružil dr. Ploj, ki je bil izvoljen na svoj starokonservativni program. Zato so pustili Kukovčev ovinkarski program ter so leta 1909 nastopili pri deželnozbornih volitvah z odprtim vizirjem kot liberalna narodna stranka. A ravno to je bila njih poguba.

Liberalizma štajersko slovensko ljudstvo ne mara. Zato je vrglo ob tla vse liberalne kandidate od »kronprinca« narodne stranke pričeni do konservativnega liberalca dr. Ploja. Iz vesoljnega potopa se je rešil edino dr. Kukovec, ki je v trgih dobil komaj večino. A dr. Kukovec je rešil samo svoje golo življenje, ni pa mogel rešiti stranke gospodarskega in političnega poluma. Zato je sedaj zapustil sam potapljačo se ladjo in se da kandidirati od »kmečkega volilnega odbora« ali od kmečke narodne stranke. Narodna stranka kot taka je torej pokopana in je laž, če še kdo govori v imenu narodne stranke.

Nasproti »Narodni stranki« pa se je ustanovila leta 1907 katoliška narodna stranka pod imenom »Slovenska kmečka zveza«. Njen program je bil katoliški, slovenski, ljudski. V prvem boju leta 1907 je dobila takoj od sedmih državnozbornih mandatov štiri mandate ter še pripomogla dr. Ploju do zmage. Pri deželnozbornih volitvah leta 1909 pa je od 12 kmečkih mandatov dobila vseh dvanajst, dočim je trški mandat pripadel dr. Kukovcu. Zdaj nastopa v vseh sedmih volilnih okrajih s svojimi kandidati in upa, da dobi

vseh sedem mandatov za-se. Katoliško-narodna stranka »Slovenske kmečke zveze« prodira v tem volivnem boju samozavestno, odkrito; zakaj njen program je našel ustrevanje v ljudstvu in deloma tudi pri »inteligenci«. Izmed kandidatov so štirje akademiki (vse štiri fakultete: dr. theol., dr. iur., dr. phil., dr. med.) ter trije kmetje, izobraženi posestniki, navdušeni izborni ljudski govorniki.

»Narodna stranka« kot taka pa je izginila. Dr. Kukovec hoče kljubovati »Slov. kmečki zvezi« kot »kmečki volilni odbornik«. Roblek je osedlal zopet svojega »neodvisnega« konjička, Verdnik nastopa kot domačin, to je štajercijanec. Za druge volilne okraje pa »Narodna stranka« niti kandidatov ni dobila. Neki zakrknjeni liberalci kandidirajo dr. Ploja, da si se je ta odpovedal kandidaturi.

Kakor pred štirimi leti, pa se ina »Slov. kmečka zveza« istočasno v treh volilnih okrajih ob Dravi na levem in desnem bregu boriti proti nemškutariji, ki nastopa kot stranka pod imenom »Štajercianci«, po nemškem glasilu v slovenskem jeziku »Štajercu« tako imenovani. Ob Savi (v Trbovljah) pa ima ljut boj s socialnodemokrati. Samo en volilni okraj, prejši dr. Korošec, zdaj dr. Jankovičev v Šmarju in Kozjem je brez nasprotnikov. Štajercianci so dobili leta 1907 proti Roškariju 2993 glasov, proti Pišku 3273 glasov, proti dr. Ploju 3561 glasov. Neposredne nevarnosti od nemškutarije sicer ni, vendar se ne sme podcenjevati to gibanje, ki ga vzdržuje nemški kapital in nemška šola. Ravnotako posavski liberalizem odpira pot trboveljski socialni demokraciji, ki upa celo priti do ožje volitve z dr. Benkovičem.

Tako je volilno stanje na Spodnještajerskem. Volilni boj je vroč, vendar še povsod v dostojnih mejah razum in Savinjski dolini in v Posavju, kjer še mislijo liberalci s terorizmom kaj doseči. Toda njih terorizem se je dozdalej razbil ob bajonetih orožnikov.

Poljaki in Slovenci.

Društvo prijateljev Jugoslovanov v Krakovu.

V Krakovu se je dne 18. tega mes. ob 5. uri popoldne vršil občni zbor društva prijateljev Jugoslovanov pod predsedništvom g. Stanislava Jasin-

skega. Z aklamacijo je bil izvoljen odbor, za predsednika vseučiliški profesor dr. Marjan Zdzichowski, za podpredsednika g. Stanislav Jasinski in dr. Vladislav Nieć; tajnik je profesor Stanislav Servin in Silverij Chmurkowski, blagajnik Marjan Bartinowski, odborniki: Francišek knez Radzi-vill, dr. Feliks Koneczny, dr. Leopold Caro, profesor dr. Avgust Sokolovski, gimnazijski ravnatelj Roman Zawilinski, mestni župnik dr. Josip Caputa in prof. Jan Magiera.

Imena teh mož so porok, da bo društvo dobro izvrševalo svojo nalogo. Zdzichowski in Koneczny sta široko znana po slovanskem svetu. Prvi je predsednik slovanskega kluba, drugi urednik uglednega mesečnika »Swiat slowianski«. Dr. Nieć je bil nekoč sarajevski podžupan in razume dobro hrvaški jezik. Sedaj ima v Krakovu eno največjih trgovskih podjetij in trgovske zveze s celim Balkanom. Dr. Caro je največji poljski sociolog. Zawilinski se že od davno peča s slovensko literaturo in je prevajal Prešerna na poljski jezik, Magiera je istotako že mnogo pisal o slovenski literaturi.

Društvo je ustanovilo tri odseke: gospodarski, časnikarski in za kurze slovenskega jezika. Prvega vodita dr. Nieć in dr. Caro, drugega Jasinski, Koneczny in Magiera. Za sedaj je pisarna novega društva v uredništvu dnevnika »Głos narodu«.

Katastrofa na letališču Issy-les-Moulineauxu.

Pariz, 21. maja. Na letališču Issy les — Moulineaux se je danes zjutraj zgodila velikanska katastrofa, kakršne dosejanja zgodovina aviatike še ni doživela. Vzrok nesreče še ni popolnoma jasan. O nesreči sami sta razširjeni dve govorici. Po eni verziji sta šla ministrski predsednik Monis in vojni minister Berteaux s nekaterimi spremljevalci po poti čez letališče, ko se je pripeljal aviatik Train s svojim aparatom. Train se je peljal v nižini in ker ni videl ljudi, je zavozil nanje. Po drugi verziji pa Train zaradi hudega vetra ni mogel prav krmiti aparata in je zavozil v tribuno, kjer so se nahajale oficijelne osebe, kar je povzročilo velikansko paniko. Veliko oseb je zbežalo na letališče, ko se je pa Train odstranil od tribin, se je hotel ogniti oddelku kirasir-

jev in je zavozil ponesreči v skupino bežečih ljudi, med katerimi sta se tudi nahajala min. predsednik Monis in voj. minister Berteaux.

Issy les — Moulineaux.

Pariz, 21. maja. Kljub neugodnemu mrzlemu vremenu in viharju se je pripeljalo že v ranih urah iz Pariza s posebnimi vlaki, in z bicikli na tisoče oseb. Pred startom poleta Pariz — Madrid so preizkušali tekmovalci svoje aparate. Gledalci so bili zato zelo zadovoljni. Na oficijelni tribini je bilo veliko državnih uradnikov, zastopnikov častniškega zbora in druge ugledne osebe. Pripeljala sta se tudi min. predsednik Monis in vojni minister Berteaux in zasedla svoja prostora na tribini, ki jo je stražil en eskadron kirasirjev. Kmalu po peti uri zjutraj so se dvignili v zrak trije aviatiki s svojimi aparati in ker so dobro vozili, so se odpeljali proti Orleansu. Občinstvo je vsakemu aviatiku burno ploskalo. Okolu četrta na šest se je vreme poslabšalo in dvomljivo je že bilo, če bo mogoč po »Petit Parisien« vprizorjeni svetovni polet Pariz—Madrid.

Nezgodna aviatika Nissota.

Mrzel oster sever je divjal zlasti v višjih zračnih plasteh. Nekateri aviatiki so zato izjavili, da ne bodo poleteli. Aviatik de Nissot se je namreč za poizkušnjo ob četrta na šest dvignil v višino, a že nekaj minut se je aparat obrnil in de Nissot je padel negloboko, aparat se je pač nekoliko poškodoval, de Nissot je ostal nepoškodovan, ker je pravočasno ustavil motor.

Poizkusni polet aviatika Traina.

Nato so se posvetovali, če bi v takih okoliščinah ne kazalo odpovedati tekmovalnega poleta Pariz — Madrid. Aviatiki in prireditelji tekme niso bili edini. Zelo drzni aviatik Train je sodil, da de Nissotova nezgoda ne more biti merodajna za to, da se polet odpove. Train sam se je ponudil, da poleti za poizkušnjo, če je mogoče izvesti tekmovalni polet. Nekoliko pred pol šestu uro zjutraj se je Train dvignil z nekim Bonnierjem. Motor je pričel delovati, aparat se je dvignil 30 metrov visoko. Train je dvakrat preletel letališče, ko zapazi občinstvo, da aparat ne vozi več tako mirno, kakor začetkoma in da je odpovedalo krmilo. Ko je Train tretjič letal nad letališčem, je aparat letel čez občinstvo, ki je postalo nemirno. Aparat se je nagnil, a zopet dvignil in poletel naravnost v tribino.

LISTEK.

Josip Vandot:

Vitranec.

Pripovedka iz davnih dni.
(Dalje.)

Na ognjišču Breznikovega doma je vzplapolal vesel ogenj. Pristavila je mati lonec k ognju in večerja se je pričela kuhati. Gospodar je bil odšel v hlev, da odpravi živino, Jelica pa je sedla kraj ognjišča in je strmela v živi ogenj. Mati je bila zamišljena in ni izpregovorila besedice. Breznik je nakrmil živino in se je vrnil v kuhinjo. Takrat pa je bila že večerja gotova. Sedli so okrog mize. Pomolili so molitev in so zajeli z žlicami. A nihče ni izpregovoril. Po večerji je nažgala mati na nizki levi leščerbo, kajti naredila se je že bila črna noč. Jelica se je stisnila k očetu in takrat ga je vprašala: »Oče, kaj je res, da se je prikazal zmaj Vitranec?«

Prebudil se je Breznik iz svoje zamisljenosti. Pogledal je hčerko in odgovoril: »Res Mihélj ga je videl.«

»Pa je zmaj hud, oče?« ga je vprašala radovedna Jelica.

»Hm, pravijo, da je hud.« je odgovoril Breznik. »Moj rajni ded — Bog mu daj dobro! — je kaj rad pripovedoval

o Vitrancu. Sam ga je bil videl, na lastne oči. Tam gori pri Črni lopi se je srečal z njim. A zmaj mu ni storil žalega. Zarežal je samo nad njim, da je dobri dedek bežal plašen kakor veter v dolino.«

»Ojej!« je vzkliknila mala Jelica in si je zakrila oči.

»Pač ni storil zmaj dedku ničesar.« je nadaljeval Breznik. »Toda tisto leto je pobila grozna toča vse poljske pridelke. Kakor jajca je bila debela. Kamor je padla, je bilo vse pomendrano in strto. Lahko si misliš, kakšni reveži so bili potem ljudje! A ne samo to. Ko so se jeseni tistega leta zgostili oblaki, je padal dež danadan kakor za časa vesoljnega potopa. Naraščale so vode. Gorski hudourniki so privrčeli kar naenkrat z gorá. Valili so s sabo skale in pesek in kmalu so pokrili vso dolino z njimi. Ginila je zemlja, ginila so drevesa, a tudi hiše so ginile. Padale so kakor slaba peresa, izginile so v vodi in peneci valovi so jih razsuli.«

»A kaj se je zgodilo z ljudmi?« je vprašala Jelica, ki je poslušala z namerno pozornostjo očeta.

»Ljudje? Ljudje so bežali visoko na gore. Pustili so vse svoje imetje in živino srditim valovom, pa so bežali na gorske senožeti. Samo, da so rešili svoje življenje in drage svojce. Nastanili so se tam gori po hlevih in so živeli borno in žalostno življenje. Kdo bi

bil preštel vse bridke solze, ki so jih prejkoli takrat! Kdo bi bil preštel vse gorke molitve, ki so jih poslali proti nebu! Takrat pa so tudi spoznali, da je kriv zmaj Vitranec vse nesreče. In spominjali so se tudi, da se je pred sto leti zgodilo ravno tako. Tudi takrat se je bil prikazal zmaj v Črni lopi, in potem se je zgodila nesreča. Pa ljudje so si bili sami krivi tiste nezgode. Zšli so namreč s prave poti in so živeli grešno. Pa jih je Bog kaznoval.«

»In kako je bilo potem, oče?« je šepnila plaha Jelica, ko je umolknil oče.

»I, no — štirinajst dni je deževalo. Potem pa so se razpršili oblaki in solnce se je prismejalo. Počasi so otekale vode, in dosti dni je minilo, preden se je prikazala zemlja. Toda, kjer so bile prej rodovitne njive in cvetoči travniki, kjer so stale prej bele hišice, o, povsod sam pesek in trdo kamenje! Samo grad na visokih Pečeh je ostal nepoškodovan. Grajščak je rešil vse svoje imetje in rešil je tudi svoj dom. Bil je blag človek tisti grajščak. Srce je imel za kmeta in krivice ni mogel trpeti. Oj, drugačen je bil, kakor njegov vnuk, ki nas tepe z bridkim bičem, drugačen! Vseposod je pomagal revežem, da so si postavili svoje razrušene domove. Z njegovo pomočjo so zeleneli čez nekaj let spet poplavljeni travniki in je rodilo bogotno polje. Ljudje pa

so bili srečni in so se povrnili na pravo pot. Da, plemenit in dober gospod je bil grajščak.«

Breznik je umolknil. Z roko si je podprl glavo in je strmel zamišljeno v pojemajočo leščerbo. Jelica se je stiskala k njemu in je ovila svojo desnico okrog njegovega pasa. Strah jo je bilo, ker je postajalo vedno bolj temno v kuhinji. Molčali so vsi. Čulo se je samo pojemanje dogorele leščerbe. Naposled pa je pretrgala Jelica molk. Še tesneje se je stisnila k očetu, pa je vprašala: »Oče, kaj pride letos spet povodenj, ker se je prikazal zmaj?«

»Bog nas obvaruj.« je odgovoril Breznik in se je pokrival. »Upam, da se nismo tako pregrešili. A kakor Bog hoče! — Toda, Jelica, čas je, da gremo spat. Glej, leščerba že ugaša in zjutraj bo treba vstati pred svitom.«

Nato so stopili v izbo in so se podali takoj k počitku. V tistem času pa je izšel izza temnega gorovja mesec. Zasvetila so se v bledih žarkih širna snežišča na belih gorah, zasvetili so se rosi biseri na specih cveticah tam po gorski dolini. Vse je spalo; tudi ponosni grad tam na strmih Pečeh je spal. Le okna so se svetila v prosojnih mesečnih žarkih in tam pod gradom je šumela v ozki strugi modra Sava.

(Dalje.)

Kako se je zgodila nesreča.

Kar je sledilo, se je zgodilo v nekaj trenutkih in se ne more dognati, kako se je zgodila nesreča. Nasprotujoča si poročila očitno kažejo, da je hotel Train, ko je opazil nevarnost, da zavozil v tribino, obrniti aparat, da vozi zopet nad letoviščem. Občinstva na tribinah se je že polastila panika, pričela se je gnječa, suvanje, ker je hotel vsak zapustiti tribino. Train je med tem obrnil aparat, a obenem zapazil, da leti proti kirasirjem. Train kljub temu ni izgubil hladnokrvnosti in posrečilo se mu je, da ni zavozil med kirasirje, a čez nekaj sekund se je že zgodila nesreča. Train ni mogel vsega videti, kar se je zgodilo na tribinah. Znal ni, kam da je bežalo občinstvo s tribin. Če bi bilo občinstvo bežalo za tribine, bi ne bilo nobene nesreče, a ko se je Train izognil kirasirjem, je zavozil v gručo oseb, ki so bežale, a jih iz svojega aparata ni mogel videti. Train je nameraval leteti v sredino letališča, da se izkrca, letel je zgolj tri metre visoko. Tu začuje grozno kričanje, iz česar je sklepal, da je zavozil v gručo ljudi, a bilo je že prepozno, da bi preprečil nesrečo. Train se je s svojim aparatom nato izkrcal na zemljo, ob kateri priliki se je aparat razbil.

Ranjenci.

Aparat je nevarno ranil min. predsednika Monisa, njegovega sina, vojnega ministra Berteauxa, aviatika Deutsch de la Meurthe in več drugih oseb. Tisoče oseb je hitelo ranjencem na pomoč, prvi so bili zdravniki.

Smrt vojnega ministra.

Strašno ranjen je bil vojni minister Berteaux. Hitro sukajoči se propeleri so mu popolnoma odrezali eno roko. Berteaux je še živel nekaj trenutkov, ko so prihiteli zdravniki, a kmalu nato je umrl, ne da bi se bil zavedel. Berteaux je bil ranjen tudi na glavi in po ostalem telesu.

Nevarne poškodbe francoskega min. predsednika in njegovega sina.

Poleg Berteauxa je ležal francoski min. predsednik Monis, ki ga je vrgel aparat na tla. Monis si je zlomil nogo in ima še več drugih poškodb. Sodijo, da Monisove poškodbe niso smrtonovarne. Poleg Monisa je ležal njegov sin, ki pa ni nevarno ranjen.

Nevarno ranjeni aviatik Deutsch de la Meurthe in drugi ranjenci.

Zelo nevarno je ranjen aviatik Deutsch de la Meurthe. Aparat ga je tako silovito vrgel na stran, da se mu je zlomila črepinja in da je nezavesten obležal. Več lahko ranjenih oseb se je samo podalo v zdravniški ambulatorij.

Monisov transport.

Monisa in njegovega sina so nato odpeljali z avtomobilom v ministrstvo notranjih zadev, kjer so že čakali nevarno ranjenega min. predsednika in njegovega sina telefonično pozvani profesorji.

Mrtvega vojnega ministra

so pokrili s suknom in ga z avtomobilom prepeljali v vojno ministrstvo, kjer so ga položili v salonu na postelo.

Aviatik Train o nesreči.

Aviatik Train in njegov sopotnik Bounnier sta ostala neranjena, dasi se je razbil aparat. Train ni mogel govoriti, tako ga je pretresla nesreča. Bil je zmeden in se je le težko pomiril. Izjavil je, da se ne čuti kriv in da bi se ne bila nesreča pripetila, če bi bilo letališče tako zastraženo, da bi ne bili mogli ljudje nanj. Sodni komisiji je podal pregledno poročilo. Hudi sever je zelo zaviral delovanje aparata, a kljub nevarni situaciji se je ognil tribin in kirasirjev. Nesrečo je povzročilo, ker se je polastila občinstva panika in ker so ljudje izgubili vso razsodnost. Na stolne ljudi je letalo po letališču in ko se je hotel peljati na zemljo, je obstajala nevarnost, da zavozil med nje, vsled česar je bil prisiljen, da obrne aparat, a zavozil je v gručo, ki je stala za aparatom, katere ni videl. Train se tudi pritožuje, da varnostne naprave na letališču niso bile zadostne in ker so dovolili več sto ljudem, da so smeli promenirati na samo letanju določenem prostoru. Neumevno je tudi, zakaj da niso letališča popolnoma zaprli, kar bi bilo tudi v slučaju panike občinstvu onemogočilo stopiti na letališče.

Monisovo stanje včeraj popoldne.

Pariz, 21. maja. Monisov zdravnik dr. Croucon je o stanju francoskega ministrskega predsednika izdal sledeči buletin: Ministrski predsednik ima zlomljeno dvakrat komplicirano desno nogo. Ranjen je tudi pri očeh. Oči same niso ranjene, obrezan je nos, zlomljena nosna kost. Črepinja ni zlomljena. Ministrski predsednik Monis ima tudi notranje poškodbe, ki se še ne morejo natančno označiti. Zdravljenje bo trajalo

najmanj šest tednov. Nevarnosti za življenje ni. Monisu še ni znano, da je mrtev vojni minister.

Madame Berteaux pri mrtvem možu.

Pariz, 21. maja. Truplo vojnega ministra Berteauxa so prepeljali z avtomobilom v vojno ministrstvo. Madame Berteaux so polagoma pripravili na nesrečo. Začetkoma so jo le obvestili, da je vojni minister nevarno ranjen, a ker je zahtevala, da ga hoče videti in mu sama streči, so ji morali povedati resnico. Vdova vojnega ministra je močno plakala, ko so jo pripeljali v salon, kjer je ležalo rajnikovo truplo. Ker je minister strašno razmesarjen, niso hoteli odstraniti popolnoma sukna, s katerim je bil pokrit mrtič. Le s silo so jo spravili od mrtiča proč. Predsednik Fallières sam je peljal vdovo proč in je več časa ostal z njenimi sorodniki pri njej.

Posledica nesreče ministrska kriza.

Pariz, 21. maja. Zaradi današnje nesreče na letališču Issy les Moulinaux nastane najbrže ministrska kriza. Začasno je prevzel vodstvo vojnega ministrstva zunanji minister Cruppi.

Žalovanje v Parizu.

Pariz, 21. maja. Nesreča na Issy les Moulinaux se povsod smatra kot nesreča francoskega naroda. Takoj so odpovedali vse koncerte, gledališke predstave in druge slavnosti. Posebne izdaje so napovedovale nesrečo v zgodnjih jutranjih urah. Velikanske množice so oblegale v veliki žalosti tiho vojno in notranje ministrstvo. Običajni nedeljski korzo je odpadel. Redakcija lista »Petite Parisien«, ki je organizirala tekmovalni polet Pariz—Madrid, je že dopoldne anulirala nadaljno konkurenco.

Prepoved poletov.

Pariz, 21. maja. Policijski prefekt Lepine je po katastrofi prepovedal nadaljne polete, a ministrski predsednik Monis je popoldne ukazal, da naj se prepoved prekliche. Sodna preiskava o vzrokih nesreče se je že pričela.

Odpovedani sprejem srbskega kralja. Sozalne izjave.

Pariz, 21. maja. Vojnega ministra Berteauxa bodo pokopali na državne stroške. Začasno so tudi odpovedali oficijelni sprejem srbskega kralja Petra in ga o tem obvestili. Vsi poslaniki so izjavili svoje sozalne in kondoliralni vdovi Berteaux. Tudi danski kralj in kraljica ki bivata v Parizu, sta izjavila sozalne predsedniku Fallièresu.

Stanje Monisovo. — Monis pri zavesti.

Pariz, 21. maja (ob 5. uri popoldne. Uradno). Monis je pri popolni zavesti. Uravnanje kosti in šivanje ran na obrazu je možato prestal. Bolečine, ki jih čuti ministrski predsednik v životu, povzročajo najbrže zlomljena rebra. Monis je vprašal, če je še kdo ponesrečil. Smrt vojnega ministra mu še zakrivajo. Fallières je obiskal Monisa in se dolgo časa prisrčno razgovarjal z njim.

Odgodeno potovanje srbskega kralja v Pariz.

Pariz, 21. maja. (Uradno.) Z ozirom na katastrofo na Issy les Moulinaux odgodi kralj Peter svoj obisk v Parizu. (Kralj je že na potu. Uradno.)

Pariz, 21. maja. (Uradno.) Zaradi nesreče na Issy les Moulinaux se odpovejo vse povodom obiska srbskega kralja Petra napovedane slavnosti.

Socialnodemokratski shod

je bil včeraj dopoldne v »Mestnem domu«. Udeležilo se ga je kakih 500 oseb iz Šiške, Viča, Most in tudi iz Ljubljane, vendar je pa bilo med njimi tudi mnogo nevolilcev. V predsedstvo volilnemu shodu so bili izvoljeni Josip Petrič, dr. Tomšič in Ivan Mlinar. Govoril je E. Kristan, in sicer tako, kakor bi imel že bogve koliko političnih lovorjevih vencev. Iz njegovega govora povzamemo sledeče:

V zadnjem volilnem boju se je pokazal ljubljanski temperament, ki včasih tudi nekoliko zbežla, in to bezlajnje je semtertje tudi že nekoliko nevarno. Toda temu temperamentu bi človek že odpustil, a gode se v Ljubljani druge stvari, ki so zmožne spraviti v nevarnost vse javno življenje ne samo v Ljubljani, ampak v celi deželi (morda v socialni demokraciji). Slišali smo v »Unionu« napoved strahovlade in socialni demokrati ne bi sklicali včeraj protestnega shoda z ozirom na posamezne stranke in osebe, ampak za to, ker je napovedani politični bojkot nevaren vsemu, kar ni »klerikalnega«. »Slovenec« je zapisal: »Stopili smo liberalcem na rep, a glejte, socialisti je zavtili.« Toda po Kristanovih besedah socialisti ni zavtili, ampak protestira, ker se jestopilo na rep »politični poštenosti«. (Ne, ampak politični surovosti!) Socialisti niso nobeni advokati

(pa jih je veliko vmes), pa tudi ne tlačani kake stranke! (Pač pa svojih voditeljev.) Če pa napoveduje S. L. S. bojkot eni stranki, mora ga tudi socialnim demokratom. (O tem se ni ničesar slišalo.) Če hočejo liberalci mirno prenašati ta bojkot, je njihova stvar, socialni demokrati ga pa ne bodo. Res je, da klerikalci nimajo dolžnosti sprejemati deputacij, toda socialni demokrati hočejo vedeti, pri čem da so, ker je to zanje važno vprašanje. Ko je bila nekoč stavka pri Koslerju, so poslali prisiljenec opravljati delo stavkokaza. Vsled Kristanovega posredovanja pa je tedanji deželni glavar Detela takoj prepovedal delati prisiljenecem. Kako pa naj bi sedaj posredoval Kristan, če bi ga pl. Šuklje najprej vprašal, kateri stranki da pripada? (Mu sploh ne bo treba posredovati, ker do takega slučaja ne bo prišlo. Za veliko bolj spretnega posredovalca se je izkazal dež. odbornik in predsednik Jugoslovanske strokovne organizacije v zadnji stavki v ljubljanski predilnici). Dr. Šusteršič je rekel: »Politično moč imamo mi v rokah in rabili jo bomo brezobzirno proti vsakomur.« Politična moč pa ni izražena v stranki, temveč v deželnem zboru in deželnem odboru. Če se »klerikalci« kot stranka repenčijo, če svoji katoliški tiskarni prizidajo v mislih še pet štukov, je njihova stvar, toda če so stopili v deželni urad, niso ne liberalci in ne klerikalci, temveč deželni odborniki vojudine Kranjske in kot taki morajo biti vsem enaki. Socialni demokrati so v tem boju pripravljeni pokazati svojo moč, na katero se zanašajo, liberalci pa se zanašajo samo na moč policije in državnega pravdnika.

Velikanska je razlika med bojem socialnih demokratov in liberalcev, ki se ne da premostiti. Na kak način je dosegel klerikalizem svojo moč? Iz lastne moči nikdar. Pač pa je temu kriv ljubljanski slovenski zlagani liberalizem. Pred štirimi leti smo imeli državnozbornske volitve v znamenju boja med liberalizmom in klerikalizmom. Socialisti so takrat izjavili, da jim je vse eno, če je Kregar ali pa Hribar izvoljen. In liberalci so planili po socialnih demokratih kot izdajalci svobodomiselnosti. In kaj se je v državnem zboru storilo od strani Slovencev za liberalizem, za tisto načelo, za katero so šli v državni zbor? Hribar je bil izvoljen kot liberalci in prva njegova skrb je bila prositi dr. Šusteršiča, da bi ga sprejel v svoj klub. Dr. Šusteršič ga je odklonil, in sicer zato, ker je hotela njegova stranka doseči, da bi bil liberalni poslanec brez moči. Nato je vzel Hribar svoj klobuček in šel trkat dalmatinskim popom na vrata. Ti pa so mu rekli: »Ja, mi smo slišali, da ste bolj liberalni.« In v krajšem času, kot je Peter zatajil Kristusa, je župan Hribar 50krat zatajil svoj liberalizem. Podpisal je dalmatinskim popom reverz, da je krščanskosocialnih načel, oziroma da ne bo ničesar storil proti tem načelom. Hribar je bil izvoljen kot liberalci, na Dunaju je pa čepel kot skrit klerikalec. Toda Hribar gor ali pa dol; kar se je godilo s slovenskim liberalizmom, je usoda meščanskega liberalizma sploh. Ako bi bilo liberalcem za liberalizem, bi zadnja štiri leta drugače izgledal državni zbor, če bi se zvezali s socialnimi demokrati.

Liberalcem je všeč, da so socialni demokrati za duševno svobodo, češ: »Aha, proti farjem grede!« Toda za materialno svobodo jim ni, ker bi morali odrezati velik kos svojega kruha. Liberalcem ne kaže drugega, kot spraviti svojo zastavo v muzej, njihovi reakcionarci naj stopijo v klerikalno stranko, ostali pa v socialnodemokratsko stranko, ki se resnično bojuje. Klerikalci prihajajo na vrhunec, in čim preje pridejo, tem bolje je, ker potem bodo spoznali pot v dolino. Ko jim bo zmanjkalo plačil za njihove pristaše, se bo to zgodilo. (Pobožne želje.) Ni treba čakati dr. Šusteršičeve smrti, kot na Dunaju Luegerjeve, na Slovenskem bo »klerikalizem« desetkrat prej mrtev kot politične osebe. Protestirajo pa socialni demokrati zato proti napovedanemu političnemu bojkotu od strani S. L. S., ker če hočejo socialni demokrati zmagati, morajo tudi živeti. — Nato je Kristan zelo primerno označil svoje delo s sledečimi besedami: Če bi v Ljubljani delal samo Kristanov gobec, bi bilo žalostno, a socialni demokrati imajo zaveznike, ki jim pomagajo. Ti so kapitalizem, liberalizem, klerikalizem in militarizem. Če hočejo biti ljubljanci zastopani v državnem zboru, pa naj volijo njega, Kristana, zato, ker bo sedel v socialnodemokratskem klubu.

Bil je v Ljubljani 20. september; res da niso bili k onim dogodkom nagibi čisti, toda učinek je bil tukaj, ki je zadel ves slovenski narod. — tekla

je kri. Drugod in vselej je bila v parlamentu javna ljudska sodba zaradi enakih dogodkov in če se drugega ni zgodilo, se je dalo prizadetim moralno zadoščenje. Zaradi 20. septembra v Ljubljani pa se je zgodilo samo to, da je župan Hribar zlezal pod klop in izjavil, da je pozabil, kaj je pri telefonu govoril. Nato se je Kristan še jezil zaradi bark in novih vojaških uniform ter je izjavil, da je boj med Slovenci in Italijani oslarija in ravno tako tudi boj proti italijanski univerzi. Končal je, da se socialni demokrati bore za kraljestvo božje na tem svetu, pri katerem nimajo duša in pa nebesa prav nič opraviti in zato tudi šturmajo kraljestvo na zemlji. — Nato se je dr. Tomšič zahvalil E. Kristanu za »prelepi govori, nakar je še Anton Kristan priporočal E. Kristana kot kandidata, in se je shod zaključil.

× × ×

Etbin Kristan ima jako bujno domišljijo. Domišljija je lep dar božji in kar mu bodi v čast povedano, njegova fantazija nam je tudi nekaj pesniških del prinesla. Če pa misli Etbin Kristan v politiki s fantazijo operirati, je bolje, da svojega političnega konja izpreže. Mož niti ne ve, kaj se pod političnim bojkotom razume, ali pa je to besedo nalašč zavil. Naša stranka ni nikdar nobenemu človeku najsi bode te ali one politične barve, krivice delala in je tudi v prihodnje ne bode delala. Deželna uprava bo nepristransko postopala, kakor je doslej, pač pa ne bo naša stranka vsled liberalnih surovosti v zadnjem času za nobenega pristaša liberalne stranke intervenirala in se za nje zavzemala. Tako delajo vse pametne stranke, ne izvzemši socialne demokracije. Za božjo voljo, kaj mislite, da smo se zato desetletja borili, da bomo liberalcem nazadnje roko držali? Spomnimo se tistih časov, ko je imel dr. Tavčar glavno besedo v deželi. Ali niso bili naši ljudje vedno zapostavljeni, preterirani, šikanirani, ali niso bili na vseh merodajnih mestih in službah sami liberalci? Naj pogleda Kristan na magistratu! Kje so bili takrat protestni shodi socialne demokracije? In ravno socialna demokracija je zadnja, ki bi bila v tem oziru poklicana nam brati levite. Kaj ni med deželnim uradništvom tudi par socialnih demokratov, katerim je stranka celo plače zvišala? In Etbin Kristan se pritožuje? Ali ni ravno socialna demokracija tista, ki hoče imeti odločilen vpliv v dunajski zbornici, v naših občinah, v bolniških blagajnah? Ali socialna demokracija ne izrablja svojega političnega vpliva povsod tam kjer pride do besede, in sicer kruto izrablja, da brez pardona svoje ljudi protežira, pristaše drugih strank pa ven meče? Stranka je zato tukaj, da svoj program izvršuje, in sicer po svojih ljudeh. Dr. Tavčar dobro ve, kaj se to pravi odločilen vpliv v deželi imeti in politični bojkot izvrševati. Zato je bil tudi toliko pameten, da ni drezal. In tako je prišel Etbin Kristan do tega, da je liberalcem iz zadrege pomagal, pa se je sam pri tem osmešil in blamiral. Ta najnovejša politična modrost Etbina Kristana je pa pravi unikum v našem javnem življenju.

Velike povodnji.

Brno, 20. maja. V velikem delu Moravske so nastopile včeraj velike povodnji. V Kunovici, okraj Ogr. Hradišče, stoji voda le za 30 cm nižje nego meseca septembra m. l. Vendar raste voda vsled neprestanega deževja. Tudi v ogrskobrodskem okraju je voda zopet narasla. Trg Bojkovič je močno ugrožen, tjakaj je bilo odposlanih 60 pijo-nirjev. Povodenj je napravila velika opustošenja, zlasti na komunikacijah, v hotešavskem okraju. Rusava je na mnogih mestih prestopila bregove in na daleč poplavlila okolico. Vasi Branek in Polečna sta popolnoma pod vodo, vendar so zamogli prebivalci pravčasno bežati. V vsetinskem okraju sta poplavljeni občini Johaneva in Jablunka. Včeraj ob 11. uri ponoči je dosegla voda višek in je potem pričela upadati. Vendar je pričakovati, da voda vnovi naraste, ker neprestano dežuje.

Opava, 20. maja. Po vsej deželi so velike povodnji. Škoda je velikanska. Na nekaterih krajih je toča pobila vse.

Strašne nesreče na Nižjem Avstrijskem, Češkem in Moravskem.

Zadnje deževje je napravilo veliko škode osobito na Nižjem Avstrijskem. V Zellerndorfu in Oberhollabrunnu je napravila ploha po vinogradih velikansko škodo. V Zöbingu je deževje podplulo železniški nasip. V Hirtenbergu, Enzesfeldu, St. Veitu pri Triestingu, Reichenauu, St. Hipolitu in Korneuburgu je napravila povodenj veliko

škoda. V Horepnicah je utonila v svojem stanovanju neka ženska. V Budnanu je stala na trgu voda 1 meter visoko. Prebivalci so bežali na strehe. Na polju je ležala toča 20 cm visoko. O strašnih povodnjih se poroča tudi z Moravskega. Rusana je poplavila okolico. Preplavljena sta Branok in Polečna. Mostovi in brvi se podirajo. Uničena so polja. Popolnoma je toča opustošila veliko vinogradov.

Dnevne novice.

— **Dunajski državnik in taktika Slovencev v bodočem državnem zboru.** Dunajski »Neue Freie Presse« poroča, da se je izjavil nek »dunajski državnik«, da se Slovenci priklonijo v bodočem državnem zboru brez kone vladni večini. Kdo je ta »državnik«? Tega »Neue Freie Presse« ne pove. Je pa tudi vse eno. Izjava načelnika S. L. S. na zadnjem shodu v »Unionu« je za vsacega jasna in točna: **Slovenci bodo po volitvah v sporazumu s pravaškimi poslanci hrvaškimi določili svoje postopanje v državnem zboru.** Sedaj pa imajo eni kakor drugi dovolj opravka z volitvami in jim ne pride na um, ubijati si prezgodaj glave radi taktike v bodočem državnem zboru.

— **Državnega pravnika kliče liberalna stranka na pomoč in zahteva, da se morajo dati takoj pod ključ dr. Šusteršič, dr. Krek in dr. Lampe.** Ti zločinci ne smejo dihati več svobodnega zraka, ampak morajo na zahtevo svobodomiselnih v temno ječo. Članek, ki ga ni mogel spisati nihče drugi, nego hrpavi dr. Triller, zahteva dalje, da mora vlada takoj razpustiti deželni zbor in vzeti oblast deželnemu odboru, ker so deželni odborniki S. L. S. izjavili, da z liberalci ne marajo imeti opravka. Smešni ljudje! Dan na dan lažejo čez dež. odbor in deželne odbornike popisujejo kot tatove, ki kar milijone krajejo, in kot roparje, če pa ti le reko, da z obrekovalci ne marajo imeti več posla, pa kličejo na pomoč državnega pravnika. To je skrajna nesramnost, ki nas le uči, da bo treba z liberalci popolnoma obračunati.

— **Volilno gibanje v ljubljanski okolici.** Včeraj, ob deseti uri dopoldne, se je vršil v društveni dvorani v Selu volilni shod S. L. S. za občino Moste pod predsedstvom vrlega župana g. Oražna. — Prostorna dvorana je bila natlačena polna. Kandidat S. L. S. dr. Ivan Šusteršič je med viharim odobravanjem razvil program S. L. S. in pokazal našo soc. demokratsko stranko v pravi luči kot ponižen privešek ljubljanskih liberalnih frakcij. Blagor in napredek ljudstva je tej stranki deveta briga — gre se ji izključno le za protiversko gonjo, za brezversko šolo, brezverski zakon in podobne reči po franc. in portugalskem vzorcu. — Govornik je pokazal temu nasproti iskreno delovanje poslancev S. L. S. v deželnem in državnem zboru. Volilci so sprejeli soglasno, z velikanskim navdušenjem kandiduro dr. Ivana Šusteršiča. — Ob treh popoldne se je vršil shod volilcev S. L. S. na Preski v društvenem domu. Velika dvorana je bila nabit polna. Predsedoval je ugledni župan g. Šusteršič. Kandidat S. L. S. dr. Ivan Šusteršič, je v dveurnem govoru, med burnim pritrjevanjem volilcev, podobno kakor dopoldne v Mostah, razvil program S. L. S., pokazal vestno in odločno delovanje poslancev S. L. S. v deželnem in državnem zboru in popolnoma razkrinkal našo soc. demokracijo kot ponižnega služabnika ljubljanskih liberalcev. Volilci so sledili izvajanjem načelnika S. L. S. z napeto pozornostjo in mu ob sklepu privedili prisrčne ovacije. — Protislovnost soc. demokratičnih obljub in soc. demokratičnih dejanj, ki jo je drastično pokazal govornik, je vzbudila opravičeno veselost. V medvodski občini bo soc. demokracija dne 13. junija sramotno poražena.

— **Pri večeršnjem shodu v Mostah** so stali nekateri socialni demokrati zunaj pri oknu in skušali dr. Šusteršiču nekaj ugovarjati. Povabljeni so bili, naj pridejo v dvorano in povedo tam kar znajo. **Nato so se potuhnil in jo tiho odkurili.**

— **Gostinčar in liberalni listi.** Liberalci kandidirajo za sodne okraje Vrhnika, Logatec, Cerknica in Idrija Sicherla iz Logatca. Voklica naglašajo, da ni Gostinčar ničesar storil oziroma dosegel za okraj. Za časa, ko je okraj zastopal poslanec Gostinčar, se je poddržavila cesta Logatec-Idrija in realka v Idriji, za kar je nastopil z vso vneto Gostinčar. Da se je iznova začelo razmotrivati vprašanje podzemeljskih voda, je brez dvojbe uspeh delovanja Gostinčarja. Oglejte si nadalje, gospoda liberalna, trud za podporo po uimah poškodovanim posestnikom. Liberalni

župani so skrbeli zato tudi v zadnjem slučaju, da bi ljudje ne zvedeli za podpore glede semen, da bi pri volitvah mogli zabavljati, češ, nič ni storil. Priljuditi zahtevi Hribarjevi, da se odpro meje za uvoz tuje živine Gostinčar res ni hotel, ker bi pomenilo to uničenje našega kmeta na račun špekulacije.

— **lj Bratje Orli!** Spored seje odbora Zveze Orlov, ki se vrši na praznik Vnebohoda, t. j. v četrtek, dne 25. t. m., je sledeči: 1. Orli, ki naj pridejo v kroju, se zbirajo v Ljubljani in ki vstopijo med potjo, pridejo v Lesce z vlakom ob 8. uri 27. min. zjutraj. Iz Lesce odkorakajo na Bled. 2. Goričani pridejo z vlakom ob 8. uri 58 min. na postajo Bled, odkoder odkorakajo nasproti Orlom, ki pridejo iz Lesce. 3. Korošci in Jeseničani pridejo na postajo Bled z vlakom ob 9. uri 54 min. in se snidejo z drugimi brati pri jezeru, kjer bodo pripravljene čolni. 4. Ob 10. uri je sv. maša na otoku. 5. Po sv. maši seja, ki bo trajala do pol 2. ure. 6. Po seji skupno kosilo v določenih gostilnah. 7. Po obedu razhod. — Na zdar! Predsedstvo Zveze Orlov.

— **Slovenec i Hrvat.** Prošli petek sta bila v Karlovcu deželni odbornik dr. Lampe in deželni stavbni nadsvetnik Klinar. Sprejel ju je načelnik kraljevega svobodnega grada Karlovca, dr. Božo Vinković, ki jima je z nadinženirjem Risnerjem razkazal mestno elektrarno v Ozlju na Kolpi, res moderno hidroelektrično centralo, ki je v korist mestu, kakor v čast njenim graditeljem. Karlovec je danes čarobno razsvetljeno mesto in ima toliko električne sile na razpolago, da jo ponuja lahko za nekaj let zastoj in po znižani ceni industriji, ki se hoče naseliti. Tako delajo možje, ki razumejo dalekovidno komunalno politiko.

— **Knezoškof dr. Napotnik.** V soboto se je ob 2. uri popoldne peljal s kamniškim vlakom mariborski knezoškof ekscelencija dr. Mihael Napotnik v spremstvu dvornega kaplana dr. Tomažiča k Novi štifti posvetiti oltarja.

— **Zmaga S. L. S. na Goriškem.** »Goriška« poroča to-le veselo vest: Občinske volitve na Trnovem pri Gorici so se vršile v četrtek. Zmagali so v vseh treh razredih somišljeniki S. L. S. Ljudje so prišli do prepričanja, da liberalni program ni pravi. Zavednim volivcem naše priznanje.

— **Za slovo hrvaških pravašev.** »Hrvatska Sloboda« prinaša resolucijo županijskih skupščinarjev obeh struj »Starčevićeve stranke prava« županije požeške, v kateri se priporoča vodstvu »stranke prava«, naj se združio v eno samo čvrsto in močno stranko.

— **Liberalni državnozborski kandidat za sodni okraj Postojna** je dr. Fran Novak, tisti odvetnik, o katerem je celo list mladine pisal, kako požrtvovalno zna z računmi delati za ljudstvo. Da si upa liberalna stranka tega moža brez vsakega zasluga postaviti proti dr. Žitniku, je naravnost norčevanje tudi iz interesov liberalnih volivcev tega okraja.

— **V boljše razumevanje dr. Rybažu** navajamo, da prijazna tetka »Edinost« tudi ob potovanju dr. Šusteršiča v Dalmacijo ne more biti nevtralna in krepko sekundira dalmatinski liberalni struji. Doslje je točno ponatisnila vse napade na dr. Šusteršiča. Dr. Rybaž vé sedaj, kaj naj prime, da se bodo njegova zagotovila tudi v dejanju videla.

— **Okrajna gasilska zveza št. 3 — Št. Vidsko-Podšmarnogorska** se je ustanovila včeraj dopoldne v Št. Vidu pri Ljubljani. K ustanovnemu shodu so došli vsi delegati v zvezi učlanjenih gasilnih društev: Gameljne, Pirniče, Podutik Št. Vid, Vižmarje in Tacen ter kot gost ustanovitelj podšmarnogorskih gasilnih društev, nadučitelj Fran Lavtižar. Zborovanje je vodil župan Anton Belec. Vsi zborovalci so z zanimanjem sledili razpravi ter izražali veselje, da smo po tolikem oviranju vendar dosegli ta važni preobrat, ki bo brezdvomno v veliko korist napredku in ugledu našega gasilstva. V odbor se izvolijo: za načelnika Anton Belec iz Št. VIDA; za podnačelnika Fran Juvan iz Srednjih Gamelj; za odbornike: Josip Lavtižar z Virja, Fran Kunaver iz Podutika, Josip Arhar iz Vižmarjev in Fran Medved iz Tacna; namestnikom: Fran Benik iz Št. VIDA in Fran Cedilnik iz Tacna. Zveza šteje 200 članov. Po dveurnem zborovanju zaključni zvezini načelnik Anton Belec občini zbor z željo, naj bi to navdušenje za novo gasilsko organizacijo ostalo tudi trajno. Sedež zveze je Št. Vid nad Ljubljano.

— **Zveza slovenskih odvetnikov v Ljubljani.** Občni zbor Zveze slovenskih odvetnikov se vrši na praznik, dne 25. maja 1911, ob desetih dopoldne v mestni posvetovalnici v Ljubljani z naslednjim dnevnim redom: 1. Poročilo o društvenem delovanju v preteklem letu. 2. Poročilo blagajnika. 3. Poročila o justičnih razmerah v posameznih de-

želah. 4. Volitev odbora: predsednika, osmih odbornikov in dveh preglednikov. 5. Slučajnosti.

— **Filozofi brez duše.** V »Slovenskem Narodu« razlaga v »Dijaškem vestniku« svobodomiselnja dijaška organizacija svoj »svetovni nazor«. Nekdo je prepisal materialistične budalosti iz knjige »Système de la nature«, ki je izšla leta 1770. To so napredni ti gospodje materialisti, ki čivkajo, da ni duše ne Boga in da oni lahko izhajajo samo s svojimi možgani in jim je »vsak izvenmaterialni agens« odveč. Za poldrugo stoletje so nazaj ti naprednjaki s svojimi možgani. Da se še bolje oceni znanost te napredne dijaške organizacije, opomnimo, da je njen načelnik Milko Naglič, ki je dobil ravnokar od oblasti 48 ur časa za filozofiranje zaradi olikanega obnašanja proti redovnicam na dan volitve.

— **Imenovan je č. g. Adrijan Brumen,** dosedaj kaplan pri starem sv. Antonu v Trstu za stalnega c. kr. kateheta na nemški šoli v Trstu.

— **Dva kandidata z Viča.** Z Viča Glince nam piše: Pri bližajočih se državnoborskih volitvah se bomo Vičani postavili. Kar dva »loncmana« bosta poskusila svojo srečo in kandidirala za poslance. Eden je rdeči — Tone Kristan, Tribuč je pa »napreden« kandidat. Oba boste napovedala odločen boj dr. Šusteršiču — seveda brez upa zmage. Tone je imel v soboto večer volilni shod. Kako se je ta shod obnesel, nismo še dobili podrobnejših podatkov. Le toliko smo zvedeli, da so eni zapustili Toneta, ko je začel po svoji stari navadi udrihati po »klerikalcih«, ker so eni bolj treznomisleči sociji tudi že siti Tonetovega zabavljanja in njegovih praznih obljub, katera pa le njemu »nesejo«. Ne rečemo pa, da Tone bi dobil precej plasov v tukajšnji občini, ker eni le še slepo drve za njim, a polovico manj, kakor se ustijo rdečkarji, jih bo pa gotovo dobil. Napredni kandidat, ki je pa tudi že vse poizkusil, pa mu je po večini vse izpodletlo, naj pa dvakrat premisli kako se bo osmešil. Kar je treznomislečih volivcev se ne bomo dali begati tudi ako se nam ponujata dva »loncmana« za kandidata, ampak bomo oddali glasove kandidatu, ki je že v dejanju pokazal vsestransko skrb tudi za našo občino, oddali bomo glasove spretnemu, odličnemu voditelju S. L. S. doktorju Iv. Šusteršiču.

— **Iz Spodnje Šiške.** Včeraj pop. ob 2. je bil tukaj ustanovni shod okr. gasilske zveze št. 2 za Šiško in okolico. Tež okrajni gasilni zvezi pripadajo gasilna društva: Dobrova, Dravljje, Ježica, Spodnja Šiška, Zgornja Šiška, Stožice in Vič-Glince, ki štejejo skupno 274 delujočih članov. Za predsednika ustanovnega shoda, ki so se ga udeležili zastopniki navedenih gasilnih društev polnoštevilno, je bil izvoljen načelnik spodnješiškega gasilnega društva Viljem Maurer. Po štiriurnem zanimivem in živahnem razgovoru je bil izvoljen sledeči odbor: načelnik Fran Lavtižar, nadučitelj v Spodnji Šiški; podnačelnik Ivan Pavšič, nač. gas. društva v Zgornji Šiški; odborniki: Franc Kozamernik, četov. gas. društva Dobrova; Ivan Kregar, načelnik gasil. društva Dravljje; Vinko Ahlin, nač. gasil. društva Ježica; Ivan Ramovš, nač. gasilnega društva Stožice; Ivan Gašperin, načelnik gasilnega društva Vič-Glince; namestnika Viljko Maurer, načelnik gasilnega društva Spodnja Šiška in Fran Boltežar, tajnik gasilnega društva Vič-Glince; pregledovalci računov: Ivan Seliškar, četovodja gasilnega društva Dobrova, Škrlep Josip, četovodja gas. društva Ježica in Mihael Kavčič, tajnik gas. društva Zgornja Šiška. — Odbor predloži zvezina pravila takoj vladi v potrjenje in prične potem takoj delovati. Svoj sedež ima v Spodnji Šiški, kamor naj se tudi vsi dopisi pošiljajo.

— **Novi most v Črnomlju** bo prava krasota Belekrajine, vreden, daga bodo hodili ljudje oddalec gledat. V višini mestnega trga se bo v enem loku izpenjal čez Dobljčanko, tako, da bosta obe cesti pod njegovim obokom. To bo največji betonirani most v alpskih deželah. Z delom se je že pričelo. Prošli teden sta bila v Črnomlju deželni odbornik dr. Lampe zaradi odkupa sveta in stavb. nadsvetnik Klinar, ki je dela vpeljal. Most bo do jeseni gotov.

— **Romarski vlak k Gospe Sveti iz Selc.** Poseben romarski vlak za deklishe Marijine družbe loške dekanije k Gospe Sveti in Beljak je zagotovljen. Natančnejše podatke dobe v kratkem voditelji.

— **Umrl je v Zagrebu** trgovec Anton Schweiger.

— **Ubogi Hrvati.** V železniški prometni upravi v Zagrebu je 350 uradni-

kov, od teh je 340 Mažarov in deset Hrvatov.

— **O kroni sv. Vaclava** piše »Cech«, da ni nikamor izginila. Tudi drugi kompetentni faktorji isto izjavljajo.

— **Pravila katoliškega slovenskega izobraževalnega društva v Nevljah pri Kamniku** je c. kr. kranjsko deželno predsedstvo vzelo na znanje.

— **Slovenska Straža ima tovarniško zalogo papirja vseh vrst** za vse urade. Mnogo župnih in občinskih uradov štejemo med svoje odjemalce. Zelo prošimo vse ostale urade, da naročajo ves papir pri Slovenski Straži, kjer dobijo priznano izvrstno blago po zelo zmernih cenah. Trgovci imajo znaten popust. Zahtevajte vzorce!

— **Zopet podraženje kruha v Gorici.** Pekli v Gorici so zopet povišali ceno kruha, in sicer zopet za 4 vinarje pri kilogramu.

— **Umrla je v Cerknem** gospa M. Plemelej, soproga tovarnarja. Sredi dela jo je zadela kap.

— **Diplomiran je bil 18. t. m.** na glasoviti kelmarjanski visoki šoli za trgovino in narodno gospodarstvo g. Franjo Krašovec, znani duhoviti slovenski topisec. To je prvi Slovenec, ki je v Kolinu ob Renu absolviral svoje študije. Naše najiskrenejše čestitke. Na uspešno delo v domovini!

— **Občni zbor obrtne zadruga na Vrhniki** se vrši dne 28. maja 1911 ob 2. uri popoldne v telovadnici vrhniške šole z naslednjim sporedom: 1. Otvoritev zbora in pozdrav. — 2. Poročilo o pristopu k deželni zvezi. — 3. Poročilo o ustanovitvi bolniške blagajne za mojstre. — 4. Razno-terosti.

— **Sejma v Postojni** dne 29. t. m. ne bo, ker ga je prepovedala oblast zaradi živinske kuge.

— **Prva cesta v Kranju električno razsvetljena.** V Kranju so dozdej svetile zgolj petrolejke po cestah. Dne 17. t. m. so pa zažarele v Kranju na cesti mimo Zvezde proti pokopališču električne žarnice, ker se jo je zavezala razsvetliti gospa Marija Mayr.

— **Češki Sokoli,** ki so v Turinu dosegli prvo nagrado, so si pri sobotnem dohodu v Prago vsak sprejem prepovedali. Kljub temu jih je občinstvo navdušeno pozdravilo. V imenu mesta jih je pozdravil mestni svetnik Filip. Sedem slovenskih Sokolov si pa paradnega sprejema ni prepovedalo, zato je tembolj čudno, zakaj jih ni na ljubljanskem kolodvoru pozdravil kak funkcionar liberalne stranke, n. pr. ljubljanski deželni poslanec Jožef Turk.

Štajerske novice.

— **š Celjski mladini proti — Rebeku!** V Celju se širi vest, potrjena od zanesljive strani, da mladini, na čelu dr. Kukovec, delajo za vse druge kandidate nego za Rebeka; oni hočejo spraviti na vsak način socialdemokrata v ožjo volitev, češ da Rebek pri ožji volitvi ni nevaren Marekhu. Mladini delajo za socialdemokrata na vse kriplje, računajoč, da Horvatek dobi več glasov nego Rebek. Zato pa bi Čobalovci morali glasovati za dr. Kukovec proti sovražnemu dr. Benkoviču. Seveda je ta račun popolnoma napačen; kajti dr. Kukovec nikdar ne bo prišel v ožjo volitev, zato bodo skrbeli naši disciplinirani somišljeniki, ki radi žrtvujejo 500 glasov; kakor pa stojé razmere, je ožja volitev le pobožna želja dr. Kukovca in Čobala! — Čemu tedaj mladini delajo za Horvateka proti skupnemu kandidatu Rebeku? Menda mislijo, da bodo pri ožji volitvi vsi opozicijski elementi glasovali za Horvateka! No, o tem bode treba enkrat še prav resno govoriti, čemu naj bi mi podpirali socialdemokrata, ki se je v deželnem zboru pokazal kot najstrupenejši nasprotnik Slovencev. Pošteni Slovenci so in ostanejo za Rebekom do zadnjega; z mladinskimi zgararji smo že davno na jasnem.

— **Dr. Korošec** je imel v nedeljo, dne 21. t. m. dobro uspeha shoda v Teharjih in v Celju za okolico celjsko.

— **Volilni shodi kandidata dr. Benkoviča** dne 21. t. m. na Loki in na Širji pri Zidanem mostu (gnezd rdečkarjev) in v Globokem pri Brežicah so krasno uspeli. Na Loki in na Širji se je nemoteno zborovalo, ko so rdečkarji videli, da pristopa ne morejo izsiliti, shod v Globokem pa je bil krasna manifestacija. Benkovič ne bo v brežiškem okraju niti glasu izgubil, pač pa so pridobili sociji na škodo liberalcev. O dr. Kukoveci kandidaturi se sploh resno ne govori. Na Globokem, v središču brežiškega okraja, je bilo nad 400 volivcev. Kočke so že padle in ves trud dr. Kukovca je zaman!

— **š Štajercijanci** bodo imeli 28. maja zaupni shod v Ljutomeru.

— **š Kamnica pri Mariboru.** Zadnji čas pošiljajo mariborski »purgarji« na stotine »Štajerca« k nam. Viničarji mariborske gospode, ki ima pri nas mnogo posestev, dobivajo cele bale te gnji-

lobe. Posebno pridni so trgovci mariborski: Kokoschinneg, Soss, Pirchan, Frangersch, Tautscher, Grubitsch in drugi. Gre se Franceljnu Girstmayerju biti ali ne biti. Zatorej hočejo vloviti zanj s pomočjo »Stajerca« mnogo glavo. Pa bo slaba, ker naši ljudje pravijo, da bo edino Roškar naš poslanec.

Ljubljanske novice.

Izpremembe v finančni službi. Finančni svetnik in načelnik ljubljanskega konceptnega oddelka III. Jurij Korschegg je premeščen k deželni finančni direkciji v Gradcu. Trajno vpokojena sta blagajniški ravnatelj Anton Reich in načelnik finančnega računskega departementa Anton Mrak. Finančni konceptni praktikant je postal absolvirani jurist Frančišek Spiller, elev pri evidenčnem zemljiškodavčnem uradu pa absolvent geodetičnega tečaja Karel Kavšek.

Iz ljubljanskega divizionarja ekscelencija podmaršal Kusmanek se je odpeljal včeraj na inšpekcijsko popotovanje v Celje, Maribor in v Gradec. Stacijsko poveljstvo je za čas svoje odsotnosti poveril generalnemu majorju Ljudevitu Können, vojaško stacijsko poveljstvo pa poveljniku 27. pešpolka polkovniku Adolfo pl. Boog.

Iz Otkani liberalni akademik obsojen. Ko so se pri občinskih volitvah peljale na volišče šolske sestre, so bile izpostavljene nečuvnim surovostim liberalcev. Za svoje olikano obnašanje ob vozu šolskih sester je dobil te dni liberalni akademik (D) Milko Naglič 48 ur zapora. To meče sijajno luč na kavalirstvo »Savanov«, katerih voditelj je ta junak! Obsojenec je tudi urednik oddelka liberalnega dijaštva v »Narodu«. Tako ni častna ta obsodba samo za liberalno dijaštvo, ampak tudi za dr. Tavčarjevo glasilo! Dr. Tavčar je zadnjič v skrajni zadregi imenoval demonstrante proti redovnicam »frkoline«. Kdo bi si bil mislil, da bo »Savan« Naglič za ta izraz moral tako hitro pri svojem šefu iskati viteškega zadoščenja... Značilno pa je, da dr. Tavčar s takim junakom v »Narodu« še ni prekinil zvez, zato je pač deležna takih junaštev vsa liberalna stranka, s katero nam je za olikanosti proti redovnicam obračunati! Ali morda to ni prav, »svobodoljubni« Etbini Kristan?

Iz Poročil se je v cerkvi sv. Petra včeraj načelnik dunajske banke Firon & Comp., Otokar Firon z gospico Fridi Reissner, hčerko krojaškega mojstra in hišnega posestnika.

Iz Stavbeno dovoljenje se je podelilo višjemu poštному officialu J. Podgorniku za zgradbo vile ob Večni poti, Antonu Kogovniku za zgradbo enonadstropne hiše v Vrhovčevi ulici, prof. dr. Rudolfu Mole za enonadstropno hišo v Zeljarski ulici, nadučitelju Simonu Punčoh za zgradbo vile v Marmontovi ulici, sadjerejskemu instruktorju Martinu Humek za enonadstropno hišo v Linhartovi ulici, fotografu Ljudoviku Krema za zgradbo fotografskega ateljeja na dvorišču Rojnovne hiše ob Franc Jožefovi cesti in Jožefu Fortuni ob Vodovodni cesti, da dvigne svojo hišo za eno nadstropje.

Iz Poročil se je g. F. Goršič, okr. sodnik v Ilirski Bistrici, z gđno. Angelo Zalaznik.

Iz Umrl je vpokojeni major Frančišek Pfeifer, star 79. let.

Iz Ljubljanskega pastora in motenje vere. Kasacijsko sodišče je razveljavilo razsodbo, s katero je bil ljubljanski pastor dr. Hegemann oproščen obtožbe motenja vere v nekem govoru v Friedlandu ter je odredilo novo razpravo.

Iz Resnica o okuženi vodi pri tovarni za lep. Na notico v »Jutru« od danes, dne 22. maja, glede smrdljive in okužene vode pri tovarni za lep je stvar ta-le: Jaz sem napravil že pred šestimi leti pritožbo na deželni odbor, da naj isti pritisne na deželno vladno in vlada na magistrat, da se mora takoj izpeljati že projektirani kanal in vse potrebno, da se odpravi ta zdravju škodljiva in smrdljiva voda. Pred tremi leti sem šel tudi s posestniki prosit g. dr. Šustersiča, da naj se on zavzame za to prepotrebno reč in deluje na to, da se mora odpraviti. Zdaj je vsa reč v delu in so začeli ljudje zabavljati čez delo, katerega ni še noben mojil prednikov županov, dasiravno so bili liberalni pristaši, započel, ampak osem let so bili posestniki farbanj od strani mestnega župana Hribarja, kateri jim je vedno in venomer obljuboval, pa nič storil. Tudi jaz sem se prvič obrnil na slavni mestni magistrat, ampak brezuspešno. Da danes po tistih jarkih plavajo crknjeni psi, to še ni tako grozno, bolj grozno je že bilo, ko so v teh jarkih plavali mrtvi ljudje in so morali žrtvovati svoje življenje in liberalna gospoda se ni nič za to zmenila. Upam, da se bo

delo v kratkem izvršilo, ampak ne po zaslugi liberalcev, ampak Slovenske Ljudske Stranke. Odgovorna pa ni občina Moste za te kužne in smrdljive nesnage, marveč mestna občina ljubljanska, katera je imela tako liberalne svetnike, da se niso za tako pretečo kužno nevarnost prav nič brigali in nič storili. — Jože Oražem.

Iz Neko liberalno agitatorico v Krakovem so liberalci na čuden način počastili. Namazali so ji hišo z blatom z očividnim namenom, da bi potem dolžili naše ljudi, ali pa so se v številki hiše zmotili. Liberalci naj torej kar upijejo o svoji surovosti, ker med našimi somišljeniki ni nikogar, ki bi se razumel na tako dekoracijsko delo. Sicer pa govore ljudje, da ni izključeno, da so napravili to tisti zapeljanci, katerim se je za liberalno agitacijo obljuboval denar, a denarja dobili niso.

UČITELJSTVO.

Razpisane učiteljske službe. Na meščanski šoli v Krškem mestu suplenta za I. strokovno skupino. Plača 1200 K za prosilce s skušnjo zrelosti, 1400 K za prosilce s skušnjo učne sposobnosti in 1600 K za prosilce s skušnjo za meščanske šole. Rok do 18. junija 1911. — V ljubljanski okolici: učiteljska in voditeljska mesta na enorazrednicah v Blatni Brezovici, v Brezji, na Golem, v Notranji gorici, na Lipoglavu, v Podlipi, v Zgornjih Pirničah, v Rakitni, in v Zelimljah; učiteljsko in voditeljsko mesto v Škocijanu pri Turjaku, kjer je enorazrednica s provizoričnim II. razredom. Nadučiteljski mesti v St. Jurju in Šmartnem pod Šmarno goro. Dalje učna mesta v Šmarji, v Sostrem, v Borovnici in v St. Vidu pri Ljubljani (prosilci, ki so usposobljeni poučevati na obrtni šoli imajo prednosti) ter na Viču samo za moške prosilce. Prošnje so vložiti do 5. junija pri c. kr. okr. šol. svetu v Ljubljani. — V Novomeškem okraju: Nadučiteljske službe v Ambrusu, v St. Petru in v Mirni peči. Učiteljske in voditeljske službe v Ajdovci, Zvirčem, v Spodnjem Karteljevem, učiteljska služba na Mirni. Učiteljske službe na štirirazrednici v Dobrnjah. Rok do 17. junija t. l. — V Črnomaljskem okraju: nadučiteljska služba v Starem trgu, učiteljske službe v Adlešičih, v Božjakovem, v Doblju in na Preloki. Rok do 18. junija t. l. — V Kamniškem šolskem okraju: nadučiteljska služba v St. Gothardu, voditeljska mesta v Čemšeniku in v Pečah. Rok do 5. junija 1911.

Iz Gg. veroučiteljem. V prodajalni kat. tiskovnega društva (Ničman) v Ljubljani so na razpolago lističi s kratkim navodilom za spoved in z navo prirejen cerkveno-odobreno formulo za kes. Sto lističev stane s poštnino vred 1 K, v prodajalni 90 vin.

Razne stvari.

Zdravje sv. očeta. Iz Rima se poroča, da je osebni zdravnik sv. očeta v velikih skrbeh, ker sveti oče premalo hodi. Baje postaja sveti oče melanholičen. Potrjena ta poročila uradno niso.

Ukradena pisma Schillerjeva. Vsa Schillerjeva pisma, ki so se nahajala na berlinski razstavi, so ukradena.

Mati ustrelila svojo hčer. Iz Rima poročajo: Neka Raugel iz Rio de Janeiro je obljubila v zakon nekemu mlademu možu svojo 17letno hčer. V soboto je hčerka izjavila materi, da ne mara za po materi ji vsiljenega ženina. Mater je hčerina odpoved tako razkačila, da je hčerko ustrelila. Poizkusila je usmrtiti tudi sebe, a se je zgolj lahko ranila.

Telefonska in brzojavna poročila.

DVORNI SVETNIK NEUSSER BRZOJAVNO POZVAN K CESARJU.

Dunaj, 22. maja. Včeraj so posebne izdaje listov javljale, da je dvorni svetnik Neusser brzojavno pozvan k cesarju v Gödöllö. Pomirjevalno se zatrjuje, da je Neusser pozvan le iz previdnosti, ker se je opisalo, da sta na cesarja kašelj in hripavost precej vplivala, da je slabše izgledal, kar ni čudno pri 81 let staremu možu. Radi tega je bila že tudi odpovedana cesarjeva udeležba pri spuščanju prvega avstrijskega dreadnoughta v morje in se cesar letos prvičkrat ni udeležil spomladanske parade dunajske garnizije. Dvorni svetnik Neusser je bil poklican k cesarju, ker je vlažno vreme zadnje dni povzročilo, da cesar kašlja in hripavosti še ni popolnoma izgubil.

Gödöllö, 22. maja. Dvorni svetnik Neusser je preiskal cesarja in konstatiral, da je cesarjevo zdravje, dasi kašelj in hripavost še nista popolnoma izginila, izvrstno.

Gödöllö, 22. maja. (Uradno.) Cesar je pri najboljšem zdravju, vsak dan cesar napravi sprehode ali se pelje na sprehod. Edini vzrok, da je dvorni svetnik Neusser prišel v Gödöllö, je le prepričat se o napredovanju zdravljenja cesarjevega katarata. Določil je s cesarjem tudi junijski program. Cesar je danes sprejel v avdienci ministrskega predsednika Bienertha.

PROTIKANDIDATI DR. KRAMAŘA IN KLOFAČA.

Praga, 22. maja. Pristaši češkega državnega prava kandidirajo proti dr. Kramařu bivšega poslanca dr. Hejna, proti Klofaču pa višjega komisarja trg. ministrstva Klina.

POGREB MAHLERJEV.

Dunaj, 22. maja. Danes popoldne se je vršil tu ob velikanski udeležbi pogreb bivšega kapelnika dvorne opere, Mahlerja.

SMRTNA KOSA.

Gradec, 22. maja. Tu je včeraj umrl znani dvorni odvetnik dr. Jožef Finschger, star 71 let, rodom iz Šoštanja.

Jesenice, 22. maja. Umrl je danes g. Jakob Mesar, gostilničar in posestnik, brat poslovodje »Katoliške Bukvarne« gospoda Ivana Mesarja.

VELIKA NESREČA V PARIZU.

(Glej poročilo iz Pariza na prvi strani lista.)

Pariz, 22. maja. Aviatik Train je izjavil, da bi bil rajše on mrtev, kakor mora gledati, kako veliko nesrečo je povzročil Francoski. Oficialni obisk kralja Petra izostane. Kralj Peter se bo kot privatna oseba udeležil pogreba umrlega vojnega ministra. Pogreb se bo na državne stroške vršil v četrtek. Letališče straži 3000 vojakov. Vsak pollet je prepovedan, ker se boje, da bi Train izvršil samoumor.

ZOPET VELIKA NEREČA Z LETALNIM STROJEM.

Augsburg, 22. maja. Pri tukajšnjih letalnih poizkusih je aviatik Schwandt zavozil v občinstvo. Neki ključavničarjevi soprogi je letalni stroj glavo skoro popolnoma odtrgal in je bila nesrečna ženska takoj mrtva.

AVTOMOBILNA TEKMOVALNA VOŽNJA NA RIES.

En avtomobilist mrtev.

Gradec, 22. maja. Včeraj se je ob navzočnosti 50.000 do 60.000 gledalcev pri St. Lenartu pričela avtomobilna tekmovalna gorska vožnja na Ries. Pri dirki se je avtomobilist Schröder iz Ustja zaletel s tako silo v neki brzojavni drog, da je obležal mrtev.

VLAK PADEL PREKO NASIPA.

Praga, 22. maja. Pri Velikem Veselju je lokalni vlak vsled slabega tira padel preko nasipa. 17 oseb je ranjenih, 2 oseb sta težko ranjeni.

KAZNJENCA NAPADLA VOJAKA.

Praga, 22. maja. V pankraški kaznilnici sta zaprta vlomilec Balling in roparski morilec Hinkir predolbla zid in zlezla skozi luknjo na hodnik, kjer je stražil justični vojak Kovarik. Hudodelca sta se vrgla na Kovarika, mu iztrgala sabljo in bajonet in nevarno ranila. Kljub ranam se je Kovariku posrečilo, da je z zvoncec alarmiral stražo. Takoj mu je priletelo na pomoč 10 justičnih vojakov. Po daljšem boju so hudodelca zvezali in zaprli. Kovarika še niso zaslišali, ker je nezavesten. Balling in Hinkir se bosta morala zagovarjati pred porotniki zaradi poskušene umora.

IZ MEHIKE.

New-York, 22. maja. Vladne čete mehikanske po Mamanillo brez boja prepustile vstašem.

Meteorološko poročilo.

Višina n. moriem 306'2 m, sred. zračni tlak 736'0 mm

UR	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celsiusu	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
20	9. zveč.	730'0	13'6	sl. vzh.	del. jasno	
21	7. zjutr.	732'6	10'8	brezvetr.	oblačno	00
	2. pop.	732'9	14'2	sl. vzjvzh.		
22	9. zveč.	734'8	11'0	p. m. vzh.		09
	7. zjutr.	735'3	9'9	sr. jzah.	pol. oblak.	
22	2. pop.	732'8	17'0	sr. jug.	jasno	

Srednja predvčerajsnja temp. 14'2°, norm. 14'6°
Srednja včerajsnja temp. 12'0°, norm. 14'8°.

1507

Hiša

podobna vili, enonadstropna, s šestimi sobami, z lepim vrtom v Rožni dolini št. 217, tik Ljubljane, ležeča naspr. peka se proda

Zahvala.

Potrji globoke žalosti ob neskončno težki izgubi, ki nas je zadela ob smrti našega nepozabnega dobrega soproga, brata in strica, gospoda

Frančiška Kvas

posestnika in občinskega svetovalca

se tem potom najiskreneje zahvaljujemo č. g. županu, dalje g. županu in celemu obč. odboru za krasni venec kakor tudi za vse požrtvovalnosti na zadnji poti kakor tudi vsem tistim, kateri so od blizu in daleč preblegega spremili k večnemu počitku; vsem in vsakemu izrekamo tem potom svojo najtoplejšo zahvalo.

Trzin, 19. majnika 1911.

1677

Žalujoči ostali.

TRZNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 20. maja.

Pšenica za maj 1911 12'2
Pšenica za oktober 1911 11'3
Rž za oktober 1911 9'4
Oves za oktober 1911 7'7
Koruza za maj 1911 6'4
Koruza za julij 1911 6'5

Naprodaj hiša je takoj hiša

ki ima 7 sob in 3 kuhinje s pritlikami, dalje klet in hlev. Zraven vrta in dobra voda. Pripravna je za vsako obrt, ker je pri dež. cesti in blizu kolodvora. Kupne pogodbe pove lastnik Ivan Kaučič, Douje, Gor. 167

Učenca za pekovsko obrt

pridnega in poštenih starišev se tako sprejme na Tirolsko. Naučil se bo obremen tudi prav dobro nemščine. Naslov pove uprava „Slovenca“. 168

V najem se dajo tako lepi gostilniški prostor

sredi trga, z gospodarskim poslopljem napolnjeno ledenico, vrtom, kegljiščem in stanovanjem v večjem industrijskem kraju. Spalne sobe za tujce. Pismene ponudbe na upravništvo „Slovenca“ pod šifro 1238. 167

Večji mlin na Kranjskem sprejme za takojšnji vstop izurjenega

knjigovodjo

oziraje se le na zelo izvežbane moči, ter imajo isti, ki so v tej stroki že izvežbani, prednost. Ponudbe pod „M. N. 160“ na upravništvo tega lista. 167

URA z verižico za samo kron 2-

Vsled nakupa velike zaloge ur, razpošilja šlezjska tovarna: 1 prekrasno pozlačeno 36 ur idočo precizijsko-anker-uro z lepo verižico za samo K 2-, ter 3letnim pisnim jamstvom. Pri nakupu 2 kosov cena K 5-50, 5 kos. K 9-—. Pošilja proti povzetju

prusko-slezjska izvozna tvrdka **A. Gelb, Krakov 340.**
Za neugajajoče denar nazaj.

Služba

1679 5

organista in cerkvenika

se odda takoj v Ihanu. Dohodki po dogovoru. Župni urad v Ihanu pri Domžalah.

Dekla

se išče za neko župnišče na deželi. Dekla mora biti že bolj v letih, poštena v vsakem oziru, na dobrem glasu, pridna, tiha, ubogljiva ter trezna. Služba se nastopi v 10 dneh. Plača po dogovoru. Več se poizve pri upravništvu „Slovenca“ v Ljubljani. Kopitarjeva ulica. 1678 5

Nemška zvitost.

Nemec je zvit kakor kozji rog. Če je more z resnico in pravico naprej, pa že po zvižaji. Glavno pozornost obravnava zadnji čas nemški »Schulverein« na št. Lenart, št. Ilj in Čeršak. Te tri šole hoče »Schulverein« na vsak način krepiti. Št. Lenart, kot središče rodovitnih Slovenskih goric, je »Schulverein« posebno zrasel na srce. Nad 100 soč kron je že sigurno vrglo to društvo v št. Lenart, da si zasigura to velevažno pozicijo. Ker se bojijo gospodje pri »Schulvereinu«, da se utegnejo slovenski stariši spametovati in bodo nehalno pošiljali svoje otroke v to mučilnico, kjer se učijo samo podivjanosti, znašli so še eno imenitno sredstvo.

Iz dunajske najdenišnice so si naročili večje število nemških otrok; govori se, da jih pride petdeset v št. Lenart. Te otroke bodo spravili v oskrb k raznim družinam, seveda za mastno plačilo. S tem hočejo doseči, da se otroci na nemški šoli še en razred in da bo davkoplačevalce zadelo še večje breme. Na ta umetni način se hoče pomnožiti število otrok nemške šole! Med ljudstvom vlada ogorčenje proti tej nakani »Schulvereina« in nemškutarjev. Naše občine morajo proti temu vložiti energični protest. Naj ostanejo tisti otroci na Dunaju, saj so tam gotovo boljše oskrbovani, kot pri spodnještajerskih nemškutarjih, ki jih ni drugo kot neps, preklinjanje, tožarenje, nemoralnost in pretepanje. Treba bo Dunajčanom pojasniti, kam so dali otroke. Kje so društva za varstvo otrok? Smili se nam uboga, četudi nemška deca, da je vržena v žrelo pijanosti in nemorale prve vrste! Saj je splošno znano, da ima za Ptujem št. Lenart najbolj propadle nemškutarje. Ze »Südmarka« pa je prispeva k oskrbovanju teh otrok polovico, ker računa s tem, da hode ta deca seme novega nemštva po Slovenskih goricah.

Tudi v št. Ilju in Čeršaku so baje dobili že 40 otrok z Dunaja, ki bodo razdeljeni polovico na šentiljsko šolo, drugo polovico pa na ono v Čeršaku. »Schulvereinska šola v Čeršaku je namreč v smrtni nevarnosti, ker se število otrok v tej »šoli« noče povzdigniti nad 17. Vrli občini Čeršak, ki še vedno vztrajno kljubuje »Schulvereinu«, Bresniku in vsej nemškonacionalni kliki, se hoče po vsej sili naprtiti to popolnoma nepotrebno šolo. Najboljše bo, če voditelji ljudstva, naši poslanci, dajo ljudstvu nasvete, kako jim je postopati, da se zabrani nemška nakana. — »Schulverein« direktno plača starišem deca, če jo da v njegovo šolo. Vse se dobi: obleka, hrana, učila in denar. Občudovanja so vredni stariši, ki še pri teh razmerah ne prodajo svoje dece za judežve groše nemškemu »Schulvereinu«. Načrtoma delajo Nemci, da bi si osvojili najlepši del Slovenskih goric. Sicer bode še minulo nekaj let, predno utegnejo zrasti nemška drevesa do neba, vendar bodimo pozorni!

NAPAD NA PRESTOLONASLEDNIKA.

Ko se je peljal prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand v četrtek zvečer z lova v avtomobilu skozi Bukovo, je zadelo njegov avtomobil več kamnov. Šofer je bil na vratu lahko ranjen. Orožniki so dognali, da je v otročji lahkomišljenosti metal kamne neki šestletni deček.

SOCIALNODEMOKRATIČNO NASILSTVO.

Z Dunaja se poroča, da je napadlo kmečkem volilnem okraju Prachatz-Schüttenhofen v vasi Pumperle 15 socialnih demokratov poljedelskega delavca, ker ni trobil v njih rog. Izpreobračali so ga tako z nožmi in z gorjati, da bo revež najbrže umrl.

ANGLEŠKO SVETOVNO KRALJE-STVO.

Angleška gospodari 11.321.000 kvadratnih milj (1 milja je 1½ km). Najgosteje naseljen je London, kjer stanuje na kvadratni milji 10.000 oseb, medtem ko pride na Falklandotoke zgolj 0,3 osebe na kvadratno miljo. Narasča tudi pleme Naorije, in sicer od leta 1881 do 1906 od 44.097 na 47.731 oseb. London s svojimi 7 milijoni prebivalci je največje mesto Angleške in celega sveta. Glasgov šteje 884.500, Kalkuta 1¼ milijona prebivalcev. Trgovina dosega 38 in tretjino milijarde kron. Angleži izkopljejo v enem letu 3000 milijonov ton premoga, ki je vreden 2,8 milijardi kron, 16 milijonov ton železne rude, vredne 144 milijonov kron, 12 milijonov unc zlata, vrednega 1.296.000 kron.

Naročajte „Slovenca“.

„NUISOL“

od Bergmann & Co., Tešin (Tetschen) ob Labi je in ostane, pozneje kot doslej nedosežen v svojem presenečenim naravnem pobarvanju las in brade. — Dobiva se v svitli, rujavi in črni barvi steklenica po K 2-50 pri: Antonu Kanou, drogerija; O. Fettich-Frankhelm, brivec.

Išče se

kuharica

za malo župnišče na deželi. Plača po dogovoru. Naslov pove upravništvo. 1660

V Mengeški pivovarni se sprejme takoj kot

drugi mašinst

izvežban

strojni ključar

Predstaviti se ima isti v pivovarni pri pivovarju ter predložiti ob enem svoja dosedanja spričevala.

Na sloo. igrišču, prejšnjem dirkališču od ponedeljka 22. t. m. dalje le za kratek čas

četa Sudancev

moški in ženske iz rodu „NUBIA“

ki nam predočijo svoje domače običaje in navade.

Otvorjeno neprestano od dopoldne 10. ure. Predstave od 3. ure popoldne do noči. Vstopnina 40 vin., sedež 60 vin. Vojaki in otroci polovico.

Št. 16226.

Razglas.

V torek, dne 23. maja 1911 ob 9. uri zjutraj se bo košnja mestnih senožeti

pod Zelenim hribom ali Rakovnikom in Ilovici; v sredo, dne 24. maja 1911 košnja pri konjaču in Kolezijskem mlinu; v petek, dne 26. maja 1911 pa košnja travnikov pri Podturnskem gradu (Tivoli)

potom javne dražbe dajala v najem.

Dražba se vsakokrat prične ob 9. uri zjutraj in je zbirališče najemnikov vedno na dotičnih travnikih.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 17. maja 1911.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni c. kr. deželne vlade svetnik:

1645

Laschan I. r.

Št. 16110.

Razglas.

Vsled odloka c. kr. generalnega ravnateljstva katastra za zemljiški davek z dne 2. maja 1911, št. 938 izvrševal bode novo merjenje mesta Ljubljane in sicer v katastralnih občinah Poljansko in Petersko predmestje I. del c. kr. višji geometer I. razreda gospod Roger Bassin.

Zategadelj opozarja podpisani mestni magistrat p. n. gospode posestnike zemljišč, da dotičnim funkcionarjem dovolijo pristop na svojo posest in dajo tudi eventualna pojasnila v svojih posestnih razmerah.

Dalje se prebivalstvu priporoča vse trigonometrične znamke in signale v varstvo, da bode tudi na ta način mogoče delo pospešiti.

Priporoča se nadalje vsem posestnikom, v dogovoru s sosedi meje svojega posestva označiti s kamenji.

V slučaju nesporazumljenja z ozirom na pravilnost posestnih mej, obrniti se je takoj do mestnega magistrata.

1666

Mestni magistrat ljubljanski

dne 18. maja 1911.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni c. kr. deželne vlade svetnik,

Laschan I. r.

Pozor! Birmanski botri in botrce! Pozor!

Najugodnejši nakup za birmanska darila III Radi preselitve III

prodaja prva domača slovenska tvrdka

Fr. P. Zajec, Ljubljana

urar in optiker Stari trg št. 26

vsakovrstne zlatnine in srebrnine, kakor ure, verižice, prstane, uhane, zapestnice

pod tovarniško ceno

Naj ne zamudi nikdo to ugodno priliko in predno se obrne drugam naj si ugleda mojo bogato zalogo

Nikelnaste moške ure K 3-80, srebrne cyl.-rem. K 7-50, srebrne ure za dame K 6-50, zlate ure K 20-—, uhani zlato na srebro K 1-20, zlati uhani K 3-80 1571 1

Prepričajte se sami!

Cenike zastoj in poštnine prostol

Po svetu.

Socialnodemokratski občinski svetnik proti mestnim delavcem. V socialnem odseku monakovskega občinskega sveta je soc. demokratski višji sodrug E. Schmid predlagal, da naj ob praznikih med tednom mestni delavci cel dan delajo. V občinskem svetu sta zato ostro prijela Schmida sodruga Maurer in Ischinger.

Kako se je iznašlo brezžično brzojavljenje. Marconijeva mati je imela iznajditelja brezžičnega brzojava tako rada, da je moral spati do 18 leta v njeni sobi. Ker je bila sama izvrstna pianistinja, ga je pustila učiti godbo pri Rudolfru Trerrariju, a Marconi se ni učil rad godbe, marveč ga je veselila zgolj elektrika, kar njegovemu očetu ni bilo nič všeč. Še kot deček je prečepel cele ure na tleh in eksperimentaliziral z lesenimi aparati. Če ga je kdo vprašal, kdaj da se prične učiti, je odgovoril: »Saj se učim.« Ko je bil 14 let star, je enkrat rekel: »Dobro vem, česa se učim. Če se mi posreči, mi bodo v vsakem mestu postavili spomenik.« Nekoliko časa, predno je svojo iznajdbo naznanil svetu, so bili njegovi sorodniki v strašnih skrbeh zanj. Jedel ni, spal ni in ni nič govoril. Ponoči je skočil ves razburjen iz postelje in je rekel prestrašeni materi: »Danes ali nikoli!« Poklical je oskrbnika, ki mu je moral nesti aparate in puško na polje. Ko pride ta pred neko goro, mu je naročil, naj se poda onstran gore in če bo čul, da aparat tolče, naj ustrelji. Ko je nekaj časa minilo, je pričel Marconi manipulirati z aparatom. Kar počel strel, Marconi je zmagal, brezžično brzojavljenje je bilo iznajdeno.

Kraljevi grad — šola. Pruski kraljevi grad Beurath v renki provinci je kupila občina Beurath ter ga bo presnovala za ljudsko šolo. No, to se bo otrokom dobro godilo v kraljevem gradu!

Poljudna razlaga socializma. A.: Povej mi, prijatelj, kaj je to socializem? — B.: Nič lažjega, kakor to. Čuj: misli si, da sva v krčmi. Ti mi ponudiš kozarec ali dva vina in plačaš. Jaz ponudim tebi čašo vina, pa zopet ti plačaš. — A.: Kaj pa, ako sem tudi jaz socialist? — B.: E, potem plača krčmar! — A.: In če je še krčmar socialist? — B.: Potem — potem se pa stepemo.

Delavske hiše iz konkretna. V Čikagu je bila nedavno tega cementna razstava. Na tej razstavi je bila razstavljena tudi hiša iz konkretna. Velikanska praktičnost konkretna se je pokazala najbolj s tem, da je ogrska vlada sklenila pogodbo s tvrdko, ki je razstavila tako hišo, za napravo nekaj sto hiš v Budimpešti. Nekaj let je od tega, kar je Edison opozoril javnost na konkret, ki naj bi nadomestoval dovedanji material za gradnjo hiš. Toda Edison je sprožil samo misel, izvršil jo je pa za praktično uporabo stavebnik Milton Dana Morill iz Washingtona. Edison sam je skušal rešiti to vprašanje, toda njegovi načrti niso posebno porabni. Edison je pripravil načrt za način, da bi bila vsaka hiša en sam model, ki bi se potem zalil s konkretom. Toda pri zalivanju bi bile težkoče. Če se napravi konkret pregot, potem se ne polni povsod tako, ko bi moral. Če se napravi prerdek, potem se gosto posede po dnu, kar bi zopet ne bilo dobro, ker je konkret le tedaj nekaj vreden, če je material razdeljen enakomerno. — Morill je takoj preračunal, da bi bilo predrago, če bi se moral delati okvir iz desk. Sestavil pa je mesto lesa posebne plošče iz železa, ki se lepo sestavijo skupaj. Stem je rešil tudi problem. Sestavil je potem še posebne vrste hišo, zelo praktično, in dobil prvo nagrado na razstavi. Če se dela po njegovem načrtu sto hiš skupaj, se zamore narediti za 1200 dolarjev zelo lepo hišo, ki ima poleg kleti šest prostorov, predhiše, kopališče in sploh vse udobnosti. Taka hiša se zamore napraviti druga z drugo v povprečno enem mesecu. Kot smo poročali, je napravila ogrska vlada pogodbo z Morillom. Ta bode zgradil v Budimpešti 420 hiš za delavstvo. Ogrska vlada se je zelo trudila, kako bi rešila vprašanje glede stanovanj v Budimpešti. Poslala je ljudi skoro po vsem svetu, da preiščejo, na kak način naj bi se zidalo in kako napravilo, da se napravi z malimi stroški kaj lepega in trdnega. In tako je prišel zastopnik ogrske vlade v Čikago, kjer je videl modele iz konkretna in takoj sklenil pogodbo za hiše iz konkretna. Gotovo je, da se ne da z nobenim materialom tako dobro in ceno graditi, kakor s konkretom. Konkret se bode uporabljal pri vseh gradbah v bodočnosti, ker je najboljši material, kar jih more biti.

Kupujte le vžigalice: „O korist obmejnim Slovincem“

Mladienič

vešč risanja, stavbenih načrtov v vseh slogih, sestavljanja proračunov in knjigovodstva itd. išče službe pri kakem zidarstvu mojstru. Tozadevna vprašanja in pisma na naslov: **Vladimir Ravnkar, Kamnik**, pošto ležeče. Pisma najkasneje do 25. t. m.

Najboljše
in najizdatnejše

kranjsko apno

se dobavlja v vsaki množini pri
trudki

STEH & KOMP., Dobropolje (Dolenjsko).

Išče se stanovanje

s štirimi ali s tremi sobami z vsemi pritliklinami v mirnem kraju s posebnim uhomom. — Ponudbe na upravnništvo tega lista pod šifro »Miri kraj«. 1658

Kleparski pomočnik

dobro izurjen, se sprejme takoj v stalno delo v Novem mestu pri **Andrej Agnič-u**, kleparski mojster in posestnik. 1643

Ime:

R. Miklauc

Ljubljana 592

bo di vsakemu znano
pri nakupu blaga
za obleko in perilo.

Oglejte si veliko zalogo koles z originalno znamko

„PUCH 1911“

pri **Fr. Čudnu** trgovcu v Ljubljani

Prešernova ulica, samo nasproti frančiškanske cerkve.
Raznih znamk kolesa od 110 K naprej vedno v zalogi.
Zaloga šivalnih strojev: Singer, Ringschiff. Pouk za strojno vezenje gratis.
Edino zastopstvo za Kranjsko!
Ceniki zastoj, poštnine prosto. — Ceniki zastoj, poštnine prosto. 913

Cenjani trgovci in obrtniki!

Stavbeno podjetje **V. SCAGNETTI** nazonanja, da bode zgradilo v Selenburgovi ulici št. 6 veliko strogo moderno **trgovsko hišo.**

V pritličju se bo nahajalo 24 večjih in manjših lokalov za trgovino, v mezaninu 23 lokalov za malo obrt, deloma tudi za trgovino.

Radi najugodnejše in vsem zahtevam posameznikov najprikladnejše razdelitve teh prostorov se bodo isti oddajali pred pričetkom stavbe.

Resni reflektanti se uljudno vabijo, da se radi natančnejšega ustnega pogovora zglase v stavbeni pisarni podjetnika **V. Scagnetti-ja**, Cesta na Rudolfovo železnico št. 16 (tik državnega kolodvora). — Prosi se, da se cenjeni obisk preje pisмено ali telefonično javi.

Telefon št. 299. — Poštni predal št. 54.

Naznanilo.

Velec. p. n. odjemalcem opeke pri **opekarni v Mengšu**

se plačuje samo na roke podpisanega **Jan. Gregorca**, ki potrdi, da je prevzel plačilo. — Plačilo kakih drugi osebi ni veljavno.

Toliko v blagohotno vednost, da ne bo kakih neljubih pomot.

Janez Gregorec
Mengeš.

1662

CYCLES
KINTA
K.C.L.

Priznana močna, lahko tekoča solidna in neprekosljiva so 866

„Kinta“-kolesa.
Najboljšino jamstvo. Ilustrovani ceniki brezplačno.
K. Camernik, Ljubljana, Dunajska c. 9.
Specialna trgovina s kolesi in posameznimi deli.
Izposojevanje koles.

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najbolj kosm. zobo-
čistil. sred-
stvo

Seydlin

Izdelovatelj
O. Seydlin
Ljubljana, Stritarjeva ulica 7

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Dekle z biseri. Povest iz Neronove dobe. 13. zvezek ljudske knjižnice. K 2-20, vezano K 3-20. — Navedena povest je istinito biserna povest, ki bo bravca privezala nase z neodoljivo silo in se mu po svoji krasni vsebini neizbrisno vtisnila v spomin.

Knjiga o lepem vedenju. Spisal Urbanus. K 3-—, elegantno vezano K 4-—. — Že dolgo smo občutno pogrešali točnega navodila za olikano in oglašeno vedenje v družbi, kajti ne le naše ljudstvo, temveč tudi izobraženec mora imeti vočkrat pri roki žanesljivega svetovalca, kako mu je pri tej in oni priliki v družabnem življenju nastopati, da se ne zameri in ne pride v zadrego. Tej potrebi bo ta knjiga v vsakem oziru odpomogla.

Sociologija. Spisal dr. A. Ušeničnik. K 8-50, vezano K 10-80. — Celo veliki narodi nimajo dela, ki bi se moglo po znanstveni temeljitosti in obsežnosti ter po strokovni popolnosti meriti z navedenim delom našega domačega učenjaka. Dr. Ušeničnikovo sociologijo smemo s ponosom uvrstiti med najodličnejša dela svetovne znanstvene literature.

Poezije Anton Medved-ove.

I. del K 3-80, elegantno vezano K 5-—; — II. del K 4-—, elegantno vezano K 5-40. Poezije Medvedove, ki je pač ena naših najkrepkejših in najizrazitejših pesniških individualnosti, so v kras vsakemu slovenskemu domu.

- Leposlovna knjižnica:**
1. zvezek: **Razporoka.** Pavel Bourget. — Kalan. Roman. K 2-—, vezano K 3-—.
 2. zvezek: **Stepni kralj Lear.** Ivan Turgenjev. Povest. **Hiša ob Volgi.** S. Stepnjak. — Josip Jurca. K 1-20, vezano K 2-20.
 3. zvezek: **Straža.** Fran Virant. — Boleslav Prus. Povest. K 2-40, vezano K 3-40.
 4. zvezek: **Ponižani in razaljeni.** F. M. Dostojevskij. — Vladimir Levstik. Roman v štirih delih. — Epilogom. K 3-—, vezano K 4-20.
 5. zvezek: **Kobzar.** Taras Sevčenko. — Josip Abram. Izbrane pesmi. Z zgodovinskim pregledom Ukrajine in pesnikovim življenjepisom. K 2-40, vezano K 3-60.
 6. zvezek: **Mož Simone.** Champol. — V. Levstik. Roman. K 1-90, vezano K 3-—.
 7. zvezek: **Hajdamaki.** Taras Sevčenko. — Josip Abram. Poem z zgodovinskim uvodom o hajdamaščini. (Kobzar II. del.) Broširano K 1-50. (VI. in VII. zvezek skupno K 3-40, vez. K 4-50.)
 8. zvezek: **Delina krvi.** (Glenanaar.) A. Sheehan. — Fran Bregar. Povest iz irskega življenja. K 4-20, vezano K 5-80.
- Kacijanar.** Anton Medved. Tragedija v petih dejanjih. K 1-40, vezano K 2-40.
- Roma.** Silvin Sardeno. Poezije. K 2-—, vez. K 3-20.
- Andrej Hoier,** tirolski junak. Fran Rihar. Ljudska igra v petih dejanjih s predgovorom in sklepno sliko (18 moških, 4 ženske vloge). K —80, deset izvodov K 5-—.
- Črna žena.** Povest iz domače zgodovine. K 1-40, vezano K 2-—.
- Ljudska knjižnica:**
1. zvezek: **Znamenje štirih.** Conan Doyle. Londonska povest. K —60, skupaj vezan z II. zvez. K 1-80.
 2. zvezek: **Darovana.** Alojzij Dostal. Zgodovinska povest iz dobe slovanskih apostolov. K —60, skupaj vezan s I. zvezkom K 1-80.
 3. zvezek: **Jernač-Zmagovač.** Henrik Sienkiewicz. — Fran Virant. Povest. — **Med plavci.** Artur Achleitner. Povest tirolskega gorskega župnika. K —60, skupaj vezan s VI. zvezkom K 1-40.
 4. zvezek: **Malo življenje.** Dr. Fran Detela. Povest. K 1-—, vezano K 1-90.
 5. zvezek: **Zadnja kmečka vojska.** Avgust Senoa. Zgodovinska povest iz leta 1573. K 1-60, vezano K 2-60.
 6. zvezek: **Gozdarjev sin.** Fran S. Finžgar. Povest. K —20, skupno vezano s III. zvezkom K 1-40.
 7. zvezek: **Prilhajač.** Dr. Fran Detela. Povest K —90, vezano K 1-70.
- Splošno priljubljeni ljudski pisatelj nam tu slika v krasni povesti življenje na kmetih z vso svojo resnobno in težavami ter nam predločuje ljudstvo resnično tako, kakršno je.
8. zvezek: **Pasjeglavci.** Alojzij Jirasek. Zgodovinska povest. — **Kristusove legende.** 1. Vodnjak modrih mož. — 2. Betlehemske detece. — 3. Sveta noč. — 4. Beg v Egipt. — 5. V Nazaretu. — 6. V templju. — 7. Taščica. —

8. Naš gospod in sveti Peter. K 2-20, vezano K 3-20.
 - Velika zgodovinska povest kmečkega punta na Češkem.
 9. zvezek: **Alešovec.** **Kako sem se jaz ilkal.** I. del. K 1-20, vezano K 2-—.
 10. zvezek: **Isto II. del.** K 1-20, vezano K 2-—.
 11. zvezek: **Isto III. del.** K 1-20, vezano K 2-—.
 12. zvezek: **Dolžan.** **Iz dnevnika malega poredneža.** K 1-40, vezano K 2-30.
 13. zvezek: **Haggard.** **Dekle z biseri.** K 2-—, vezano K 3-20.
- Povesti slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo.**
Andrej Kalan. Nova zbirka. I. zvezek. K —80.
Zadnji dnevi Jeruzalema. (Lucij Flav.) J. Spillmann J. D. Zgodovinski roman. 2 dela. K 3-80, vezano K 5-40.
- Za križ in svobodo.** Igrokaz v petih dejanjih (6 moških in 1 ženska vloga). K —50, pet izvodov in več po K —35.
- Posebno za mladeniška društva pripravna igra polna navdušenja za krščanska načela.
Slovenska apostola. Sardeno. Zgodovinska igra. Ob 1025letnici Metodove smrti (885—1910). K 1-20.
- Slomšek o sv. Cirilu in Metodu.** Ob 1025letnici Metodove smrti (885—1910). K 1-—.
- Krek. Turški križ.** (Igra v štirih dejanjih.) — **Tri sestre.** (Igra v treh dejanjih.) K 1-—, 10 izvodov K 8-—.
- Vsebinska obeh, za mešane vloge prirejenih iger, je tako zanimiva ter za oder tako siljajno prirejena, da se bodeta radi svoje lahke uprizorljivosti gotovo kmalu osvojili naše ljudske odre.
- Zbirka ljudskih iger;** dosedaj 11 zv. po K —80.
- Ta zbirka je zlasti za naša izobraževalna društva, pa tudi za druge odre ljudskega in diletanskega značaja neobhodno potrebna; igre se dajo vse brez posebnih pripomočkov lahko uprizoriti.
- Vsebinska:
1. zvezek se začasno ne dobi.
 2. zvezek: 1. Vedečevalka. Gluma v enem dejanju. (6 moških vlog.) — 2. Kmet-Herod ali gorje mu, ki pride dijakom v roke! Burka s petjem v dveh dejanjih. (5 moških vlog.) — 3. Zupan sardamski ali Car in tesar. Veseloigra v treh dejanjih. (10 moških vlog.) — 4. Jeza nad petelinom in kes. Veseloigra v dveh dejanjih za dekleta. (5 ženskih vlog.) K —80.
 3. zvezek: 1. Mlin pod zemljo ali zadnje ure poganstva v Rimu. Igra v petih dejanjih. (10 moških oseb.) — 2. Sanje. Igra s petjem v petih dejanjih. (11 moških vlog.) — 3. Sveta Neža. Igrokaz v dveh dejanjih. (12 ženskih vlog.) K —80.
 4. zvezek: 1. Dr. Veznal in njegov sluga Stipko Tiček. Veseloigra v dveh dejanjih. (8 moških vlog.) — 2. Vaški skopuh. Igrokaz v treh dejanjih. (5 moških vlog.) — 3. Novi zvon na Krtinah ali srečna sprava. Selska igra v treh dejanjih. (8 moških vlog.) — 4. Zakleta

- soba v gostilni pri „zlati goski“. Burka v enem dejanju. (6 ženskih vlog.) K —80.
5. in 6. zvezek: 1. Garcia Moreno. Zaloigra v petih dejanjih. (16 moških vlog.) — 2. Krmar pri zvitem rogu. Burka v enem dejanju. (5 moških vlog.) — 3. Kukavica modra ptica ali boj za doto. Veseloigra v štirih dejanjih. (8 ženskih vlog.) — 4. Sveta Cita. Slika iz njenega življenja v treh dejanjih. (9 ženskih vlog.) — 5. Pri gospodi. Zaloigra v dveh dejanjih. (5 ženskih vlog.) — 6. Črevljar. Veseloigra v treh dejanjih. (6 moških vlog.) — 7. Kmet in fotograf. Komičen prizor. (3 moške vloge.) — 8. Kovačev študent. Burka. (6 moških in 1 ženska vloga.) K 1-60.
 7. in 8. zvezek: 1. Sinovo maščevanje ali spoštuj očeta. Igrokaz v treh dejanjih. (8 moških vlog.) — 2. Za letovišče. Burka enodejanska. (12 moških vlog in 2 otroka.) — 3. Občinski pečec. Veseloigra v treh dejanjih. (13 moških vlog.) — 4. Dve materi. Igrokaz s petjem v štirih dejanjih. (12 ženskih vlog.) — 5. Nežka z Bleda. Narodna igra v petih dejanjih. (19 ženskih vlog.) — 6. Najdena hči. Igra za ženske vloge v treh dejanjih (3 ženskih vlog.) K 1-60.
 9. zvezek: 1. Na Betlehemskih poljanah. Božična igra v treh dejanjih. (9 moških vlog.) — 2. Kazen ne izostane. Igra v štirih dejanjih. (5 moških vlog.) — 3. Očetova kletev. Igra v treh dejanjih. (16 moških vlog.) — 4. Čašica kave. Veseloigra v enem dejanju. (8 ženskih vlog in dva otroka.) K —80.
 10. zvezek: 1. Fernando strah Asturije ali izpreobrnjenje roparja. Igrokaz v treh dejanjih. (11 moških vlog.) — 2. Rdeči nosovi. Burka v enem dejanju. (7 moških vlog.) — 3. Zdaj gre sem, zdaj pa tja. Burka v enem dejanju. (5 moških vlog.) — 4. Poštna skrivnost ali začarano pismo. Burka v enem dejanju. (7 moških vlog.) — 5. Strahovi. (3 ženske vloge.) K —80.
 11. zvezek: 1. Večna mladost in večna lepota. Igrokaz v treh dejanjih. (14 ženskih vlog.) — 2. Repoštev, duh v krkonoskih gorah ali vsega je enkrat konec. Carobna burka v petih dejanjih. (9 moških vlog.) — 3. Prepirljiva sosedanl boljše je kratka sprava kot dolga pravda. Burka v enem dejanju. (4 moške vloge.) K —80.
 12. zvezek: (Za moške vloge: Izgubljen sin. V ječi. Pastirci in kralji. — Za ženske vloge: Ljudmila. Planšarica.) K —80.
 13. zvezek: (Za ženske vloge: Vestalka. Smrt Marije Davice. Marijin otrok.) K —80.
 14. zvezek: (Za ženske vloge: Junaška deklica. Devica Orleanska. — Za moške vloge: Sv. Boštjan. — Za otroške vloge: Materin blagoslov.) K —80.
 15. zvezek: (Za ženske vloge: Fabiola in Neža. — Za moške vloge: Turki pred Dunajem.) K —80.
- Navedene igre so si vsled lahke uprizorljivosti in krasne vsebine v najkrajšem času osvojile vse naše domače odre.